IZHAJA OB PONEDELJKIH, SREDAH IN SOBOTAH – TELEFONI: UREDNIŠTVO 24-75, TAJNIŠTVO IN UPRAVA 21-90 – TEKOČI RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU 607-70-135 – LETNA NAROČNINA 900 DIN, MESEČNA 75 DIN, POSAMEZNA ŠTEV. 10 DIN

LETO XIII — KRANJ, SOBOTA, 12. NOVEMBRA 1960

GLAS

IZHAJA OD OKTOBRA 1947 KOT TEDNIK – OD 1. JANUARJA 1956 KOT POLTEDNIK – OD 1. JANUARJA 1960 TRIKRAT TEDENSKO – IZDAJA ČP »GORENJSKI TISK« V KRANJU – UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR – GLAVNI UREDNIK: SLAVKO BEZNIK

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

Ob predlogu o reorganizaciji nekaterih občin

Kakor smo v našem listu že poročali, je te dni v teku razprava po nekaterih občinah o predlogih teritorialnih sprememb, oziroma konkretneje, o morebitnih spojitvah posameznih občin. S tem naj bi se te note okrepile in usposobile za prevzem novih funkcij ob decentralizaciji okraja, kar bi zagotovilo še večji tempo razvoja določenih krajev. Skratka, gre za določeno stopnjo razvoja posameznih krajev, kjer družbeni in ekonomski razvoj že prerašča sedanje ozke občinske meje. To še posebno spričo velikih uspehov v zadnjih letih, ki omogočajo in celo zahtevajo določene spremembe v gospodarskem življenju. Skladno s tem pa dobivajo občine vse večji pomen in tudi obveznosti. Toda za te naloge nekatere občine niso dovolj pripravljene, nimajo niti širših možnosti in ne morejo zagotoviti nadaljnjega vzpona v sedanjih okvirih.

V tem cilju so zadnje dni imeli politični aktivi vseh prizadetih občin širše razprave, na katerih so se pomenili o vseh pozitivnih in negativnih straneh ob predvidenih reorganizacijah. Tako so imeli tako posvetovanje že na Bledu, v Žireh ter v Železnikih in v Bohinju. Kot smo že poročali, je predvideno, da bi se občini Žiri in Železniki spojili s Škofjo Loko, občini Bled in Bohinj pa naj bi se skupno z Radovljico prav tako združili v enotno občino.

Čeprav sedanja posvetovanja niso imela odločujoč pomen in niso dala kakih končnih opredelitev za ali proti, so vendar značilna po dokaj enotnih stališčih. Več ali manj se namreč povsod strinjajo z ugotovitvijo, da nujnost nadaljnjega razvoja brezpogojno zahteva širši prostor občinskih skupnosti. Pomisleki so samo glede posameznih prijemov in oblik reorganizacije, ponekod tudi določeno utemeljeno malodušje do »centrov«, kar izvira še iz administrativne dobe. Zato povsod hkrati z razpravami o morebitni reorganizaciji govorijo tudi o krepitvi krajevnih odborov, o usposobitvi krajevnih uradov in še posebno o uveljavljanju izvoljenih samoupravnih in družbenih organov in delavskih svetov, ki naj bi ob tem prevzeli vedno večje dolžnosti.

Vsa sedanja posvetovanja političnih aktivov v prizadetih občinah so šele začetek razprav o teh reorganizacijah. Načrte o nadaljnjih razpravah bodo naredila občinska politična vodstva. Predvideno pa je, da bi se o tem posvetovale vse družbene organizacije, kmetijske zadruge in še posebno delovni kolektivi. V prvi polovici decembra naj bi o tem spregovorili še zbori volivcev in šele zatem dali končno stališče sami Občinski ljudski odbori. Šele na taki osnovi bo lahko Okrajni ljudski odbor sprejel končni predlog reorganizacije in ga predložil republiški ljudski skupščini v polnomočno odločitev.

Misli in predlogi o reorganizaciji naših občin

Napredek vodi k združevanju

Reorganizacija naj zagotovi še hitrejši razvoj teh krajev

V Selški dolini je predlog o reorganizaciji vse iznenadil

Pred približno tremi tedni se je po Železnikih na tiho, toda zelo hitro raznesla vest, da bo ukinjena tamkajšnja občina, da bodo priključeni k Škofji Loki in podobno. Te vesti so med prebivalstvo vnesle malodušje, češ da bodo iz Loke težko dobili še naprej pomoč za gradnjo in urejevanje cest, za rekonstrukcijo LIP v Češnjici in podobno. Oživela je teorija, da voda pač nosi samo navzdol, ki je dobila sem pa tja dokaj lokalistični prizvok.

O tem so se zelo odkrito in živahno pogovorili v sredo zvečer na razširjenem plenumu Občinskega komiteja, kjer so sodelovali tudi predstavniki vseh družbenih organizacij, predstavniki samoupravnih organov in gospodarskih organizacij in drugi. V razgovoru, ki je trajal tri in pol ure, se je zvrstilo kar 28 udeležencev. Glavna ugotovitev je bila: prebivalstvo sedaj ni naklonjeno reorganizaciji oziroma spojitvi s Škofjo Loko; predlogi o tem so pred tremi tedni iznenadili celo politične in družbene organizacije; ekonomski in družbeni razvoj kraja vsekakor nujno vodi k združevanju v večje teritorialne enote, ne glede na to, če pride do tega sedaj ali čez leta.

Prve uvodne misli na posvetovanju sta povedala sekretar tamZK, tovariš Ciril Jelovšek in sekretar Okrajnega komiteja ZK, Janko Rudolf. Slednji je zlasti poudaril nekatere nove predloge oziroma perspektive za ekonomski razvoj v prihodnje, kot na primer: decentralizacijo državne uprave na komune, ekonomsko decentralizacijo gospodarskih organizacij, sprostitev delovanja ekonomskih zakonitosti na trgu in podobno. Vse to pa terja, da so občine močnejše. Ob takih perspektivah se poraja misel o sedanji reorganizaciji. Toda reorganizacija ne bi dosegla svojega namena, če ne bi zagotovila še večjega razvoja tega kraja. Železniška občina je napravila velik napredek. Zlasti v zadnjih treh letih. Pred vojno je bilo v tej dolini zaposlenih 100 ljudi, danes pa je v vseh podjetjih že zaposlenih 1400 ljudi. Hitro se dviga življenjska raven in večajo sredstva za komunalna in druga dela. Hkrati pa tudi prebivalstvo veliko prispeva za urejevanje svojih krajev. Samo letos so prispevali več kot 10 milijonov dinarjev za gradnjo cest, nad 30 milijonov za elektrifikacijo in podobno.

OD KOD 400 MILIJONOV ZA ŠOLE!

Toda kljub temu je občina še vedno v težavah. Potrebe rastejo hitreje od možnosti. Samo za gradnjo treh šol, ki so nujno potrebne, potrebujejo v prihodnjih letih približno 400 milijonov dinarjev. Cela dolina ima danes samo eno osemletkosin veliko otrok se mora voziti v škofjeloške šole, kjer pa je tudi nevzdržna preobremenjenost. Taki in podobni so problemi oziroma potrebe v Železnikih oziroma v Selški dolini ne glede na to ali pride do reorganizacije občine ali ne. Spričo takih ugotovitev je nekaj govornikov na posvetovanju tudi zaskrbljeno spraševalo, kakšna je pripravljenost za tako reorganizacijo v Škofji Loki, oziroma kakšne so tam objektivne možnosti za prevzem tolikih potreb te doline.

Kot je celotno posvetovanje pokazalo, je predlog reorganizacije v resnici iznenadil prebivalce tamkajšnjega kraja. Celo nekateri navzoči so med razgovorom občutno spreminjali svoja stališča ob ugotovitvi, da ne gre zgolj za administrativno »priključitev k Loki« marveč da je to danes odgovorna odločitev za nadaljnji ekonomski in družbeni razvoj tega kraja in da zlasti gospodarska dejavnost mora danes ali jutri preko današnjih, ozkih občinskih meja. Če bi bili tudi prebivalci seznanjeni s pravimi nameni reorganizacije, poučeni o vseh ekonomskih momentih, ki v interesu njih samih in v interesu skupnosti sploh narekujejo nove, širše oblike, potem bi verjetno odpadla tudi marsikatera bojazen in negotovost ob združitvi.

Podobno posvetovanje s političnim aktivom občine je bilo dan prej tudi v Žireh. Navzoči so pokazali dokajšnje razumevanje do reorganizacije, toda hkrati so izražali tudi določeno negotovost oziroma nezaupanje do takih sprememb.

Obe posvetovanji, tako v Žireh kakor tudi v Železnikih, nista dali določenih zaključkov. To tudi ni bil namen. Vendar so ob tem izbistrili sam pomen predvidenih reorganizacij in razjasnili marsikatero negotovost, ki je doslej motila ne le prebivalstvo, marveč tudi predstavnike posameznih organizacij.

NA BLEDU

Za in proti

O predlogu združitve blejske občine z Radovljico so se prav tako pogovorili na političnem aktivu v torek zvečer. Razprava je bila zelo živahna. Govorniki so naštevali tako pozitivne in tudi negativne posledice, ki bi nastale za nekatere dejavnosti na Bledu s priključitvijo k Radovljici.

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tudi v Radovljici samo ena zadruga

V četrtek, 10. novembra, je bil plenum občinskega odbora SZDL Radovljica. Razpravljali so o razvoju kmetijstva in gozdarstva v občini Radovljica in pripravah za krajevne konferenco SZDL.

Na plenumu so ugotovili, da z ukinitvijo Poslovne zveze kaže združiti kmetijske zadruge v večje – močnejše enote. Gospodarstvo nad gozdovi na področju bivšega okraja Radovljica, pa bi prevzelo Gozdno gospodarstvo Bled. Drugi predlog je bil, da bi se združile vse KZ v občini Radovljica v eno KZ s sedežem v Radovljici. Pri KZ naj bi ustanovili svoje gozdno gospodarstvo, ki bi upravljalo z gozdovi splošnega ljudskega premoženja, ki niso strnjeni in s privatnimi gozdovi. Strnjene gozdove splošne lastnine pa naj bi upravljalo Gozdno gospodarstvo.

Na zaključku je plenum občinskega odbora SZDL Radovljica ugotovil, da je najbolj primerno združiti vse KZ, na območju občine Radovljica, v eno celoto s tem, da zadruga gospodari z gozdovi splošnega ljudskega premoženja, ki niso strnjeni in s privatnimi gozdovi, katere sedaj upravlja občina. Gozdno gospodarstvo pa naj bi gospodarilo v strnjenih gozdovih splošnega ljudskega premoženja.

V drugi točki dnevnega reda so se domenili, da bodo krajevne konference SZDL na območju vseh 11 krajevnih odborov od 16. novembra do 5. decembra t. l. Da bo delo na terenu potekalo čimbolj smotrno, so sprejeli poseben pravilnik o volitvah v krajevnih organizacijah SZDL.

TUDI V OKTOBRU PRESEGLI PLAN

Kot kažejo podatki Priprave dela v jeseniški železarni, so tudi v oktobru dosegli ugodne proizvodne uspehe. Čeprav družbeni plan skupne proizvodnje ni bil v celoti dosežen zaradi nekaterih remontov, so operativni mesečni plan izpolnili s 104,2 odstotka. Ta je tudi pomembnejši za kolektiv. Proizvodni načrt za 10 mesecev pa so izpolnili s 101,7 odstotka. Še bolj pomembni so podatki v blagovni proizvodnji, ki so jo po operativnem planu izpolnili za oktober s 109,3 odstotka, za vseh 10 mesecev pa s 103,6 odstotka.

V četrtek zvečer je bila na Jesenicah otvoritev letošnje hokejske sezone. O srečanju domačinov z gosti iz Švice, berite poročilo med športnimi novicami

Posvetovanje gozdarskih strokovnjakov

Več pristojnosti zadrugam

Vzporedno z združevanjem obeh sektorjev gozdov v enotno operativno vodstvo in s krepitvijo gozdnih gospodarstev, je treba pomagati tudi zadrugam, da bodo lahko sprejele večje dolžnosti do proizvodnje in skrbi za gozdove sploh. Taka je bila osnovna ugotovitev na posvetovanju inženirjev in tehnikov gozdarske stroke, ki je bilo v Kranju pred dnevi. Podobno posvetovanje bo tudi za gornji del okraja.

V uvodnih besedah je inž. Metod Vizjak prikazal nekatere značilnosti dosedanjega gospodarjenja z gozdovi na kranjskem področju. Vsa dela, zlasti pa eksploatacija gozdov, so v povprečju za 50 odstotkov dražja na malih parcelah kot na velikih kompleksih. Zato je izrazil mišljenje, da je rešitev sedanjih težav in neekonomičnosti treba iskati v širši, močnejši oganizaciji ob sodelovanju kmetijskih zadrug.

Navzoči so v diskusiji zelo dopolnjevali te misli in ugotavljali, da so dosedanje poslovne zveze premalo naredile, da bi v zadrugah vzpostavile organizacijo gozdarske službe in podobno. Zato zadrugam primanjkuje kadra in mehanizacije, da bi lahko prevzele skrb nad gozdovi. Menili so zlasti, da bi se morale zadruge združevati in s tem krepiti. Tako je na primer na območju Železnikov kar 8 kmetijskih zadrug. Če bi bila tu ena zadruga, bi imela dokaj boljše pogoje za urejevanje gozdov kot je to danes. Na zaključku posvetovanja so sprejeli nekatere smernice, ki obetajo racionalnejšo in enotnejšo gospodarjenje z gozdovi. -l. e.

S posvetovanja Okrajnega odbora ZB NOV Kranj

Doslej največja proslava

V januarju spet tradicionalna prireditev „Po stezah partizanske Jelovice“

V četrtek popoldne je bilo posvetovanje OO ZB NOV, na katerem so razpravljali o letošnji organizaciji tradicionalne prireditve »Po stezah partizanske Jelovice«, ki bo predvidoma 15. januarja 1961, kot prva prireditev v sklopu proslav 20-letnice vstaje proti okupatorju. Poleg članov odbora ZB so bili na posvetovanju tudi še člani prireditvenih komisij. Letošnja prireditev se bo zaradi velikega pomena razširila na področje vseh občin okoli Jelovice. To so občine: Bled, Bohinj, Radovljica, Šk. Loka, Kranj in Železniki. 52 sodelujočih patrulj bodo sestavili iz članov društev »Partizan«, Zveze strelcev, smučarske in sankaške zveze, Zveze oficirjev in podoficirjev, Ljudske milice, JLA, mladinskih in pionirskih organizacij. Sestavljene bodo tudi republiške in okrajne ekipe iz vse Slovenije oziroma iz Jugoslavije.

Na območju Jelovice so bile že pred vojno razne konference in sestanki revolucionarnih delavcev z jeseniškega in kranjskega okraja. Prav tako pa je bila Jelovica ves čas okupacije prizorišče bojev z okupatorjem, o čemer pričajo številni grobovi padlih partizanov ter ostanki taborišč partizanskih enot, sledovi sedežev političnih organizacij, partizanskih tehnik, bolnic, kurirskih postojank itd.

V spomin na vse to je Okrajni odbor ZB - NOB v Kranju že doslej vsako leto organiziral tako proslavo s središčem v Dražgošah. Za sedaj so za prireditev po stezah partizanske Jelovice pripravili dve varianti. Prva predvideva, da bi bila vsa največja tekmovanja v Železnikih, da bi bila obiskovalcem laže pristopna. Patrule bi seveda šle po Jelovici in bi se zaustavile tudi v Dražgošah. Po drugi varianti naj bi bil start in cilj patrulj v Dražgošah. O tem bodo še razpravljali. Program srečanja na Jelovici je zelo obsežen in bomo o podrobnostih še večkrat pisali. S. M.

Skupščina OZSZ

Kranj, 11. novembra – V prostorih Okrajnega ljudskega odbora v Kranju je bila danes XII. skupščina Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje. Najprej so člani skupščine razpravljali o delu invalidske komisije oziroma o nekaterih nerešenih zadevah invalidov. Prav tako so poslušali obširno poročilo o delu in uspehih higiensko-tehnične zaščite v naših podjetjih in o nekaterih ekonomskih problemih te ustanove.

Filozofi na Bledu

Bled, 11. novembra – Danes je na Bledu začelo z delom IV. strokovno posvetovanje Združenja filozofov in sociologov Jugoslavije. Na svečanem začetku tega posvetovanja, včeraj popoldne, je spregovoril predsednik Združenja, dr. Jože Goričar in predstavnik srbske Akademije znanosti in umetnosti dr. Dušan Nedeljković. Svečani otvoritvi posvetovanja je prav tako prisostvoval Boris Ziherl, predsednik OLO Kranj, Vinko Hafner in drugi. V imenu Izvršnega sveta Slovenije pa je navzoče pozdravil podpredsednik tega organa, dr. Jože Vilfan, ki je poudaril, da je naša skupnost zelo zainteresirana na poglabljanju nekaterih pogledov filozofije in še posebno o ugotovitvah posameznih dosedanjih izkušnjah ter o podajanju teh snovi po naših šolah.

Posvetovanje nadaljuje ločeno na filozofska in sociološka vprašanja in bo predvidoma končano jutri.

-l. e.

OBRAZI IN POJAVI

S KAMNOM GA BOVA!

Okrog naše hiše hodi lep rjav maček z velikimi črnimi lisami preko hrbta. Pravi tiger! Zelo je prijazen in otroci ga imajo radi. Nosijo mu kruh, včasih mu ponujajo celo kekse in tekmujejo h komu bo zlezel v naročje.

Toda hkrati s simpatijami do tega mačka se je med nekaterimi fantki porodila tudi prva zla iskra objestnosti. Večkrat so ga že čakali s kamnjem v rokah ter se podili za njim v tekmovanju, kdo ga bo zadel. Pobuda za to dejanje pa se ni rodila v samih otrocih, marveč so jo pospešili starejši ljudje. To bi veljalo vsaj za malega Stojana. Nekega dne, ko je bil z očkom na balkonu, je tekel med njima približno takle pogovor.

»Kajne, očka, da je kuža bolj lep kot maček. Miško je pravil, da imajo pri njih kužka,« je dejal Stojanček.

»Seveda. Psi so tudi bolj zvesti in pridni. Maček je zahrbtna žival. Nič ne veš, kdaj te opraska,« je dopolnjeval oče.

»Mi smo tistega mačka, ki hodi po našem stopničku, s kamenjem napodili. Samo Vojko ga je zadel. Potem je maček zbežal v sosedovo drvarnico in nismo ga mogli več dobiti.«

»Boš videl Stojan, da ga bova, ti bom jaz pomagal. Pričakala ga bova. Pripravila bova kamenje na balkon in ko bo prišel sedet spodaj, ga bova. Boš videl, kako bo bežal!«

»Joj, pa res, očka, kako bo lepo! Kar s kamenji ga bova z balkona!« se je veselil Stojanček in od veselja poskakoval in ploskal z rokami.

Ob tem mi ni bilo le do vzgoje otroka, marveč me je v dno duše zabolel sadizem, ki ga je oče počasi vsajal tudi sinu v srce. Ob mislih na mnoge dogodke in »zasliševanja«, iz zaporov in taborišč, kjer so se s prav tako sadistično objestnostjo pripravljali na mučenje, ob teh spominih, me je tak razgovor samo stresel od strahu in nepopustljive mržnje do vsakega trpinčenja bodisi ljudi ali živali. Še posebno pa, kadar hote ali nehote take strasti gojimo v naših otrocih.

l. c.

TE DNI PO SVETU

POLOŽAJ V KONGU

V Leopoldwille še niso prispele podrobnejše vesti z debate o Kongu v Generalni skupščini. Vest, da je bila zglasovana resolucija, ki jo je bila predložila Gana in ki zahteva odgoditev debate v Kongu, dokler ne bo obiskala Konga komisija dobre volje OZN, pa je bila v parlamentarnih krogih sprejeta z odobravanjem. Politični opazovalci v kongoški prestolnici sodijo, da je glasovanje v palači na East Riverju pokazalo, da je večina v Generalni skupščini proti zahtevam, ki jih je Kasavubu skupaj s predsednikom ilegalnega »sveta komisarjev« Bombokom predložil v OZN.

UDAREC DE GAULLOVIM NAČRTOM

Francoski senat je s 186 glasovi proti 83 glasovom zavrnil vladni osnutek o ustanovitvi »jedrske udarne sile«. Senat je sprejel resolucijo, ki obsoja vladni osnutek kot »politično dejanje, ki lahko povzroči hude posledice v mednarodnem položaju.«

TANGANJIKA PRED NEODVISNOSTJO

Ministrski predsednik Tanganjike Julius Njerere je na sedanjem zasedanju tanganjiškega parlamenta izjavil, da mora OZN ukiniti skrbniški mandat nad to afriško državo. Pripomnil je, da »lahko ves svet zdaj vidi, da ni nobene ovire več na poti do neodvisnosti Tanganjike«. Po njegovem mnenju je najvažnejša naloga stranke Tanu, ki ima večino v parlamentu in vladi, uresničiti načelo »afrikanizacije upravnih kadrov«.

ZASEDANJE GATT V ŽENEVI

Na tritedenskem zasedanju držav članic GATT (Splošnega sporazuma o carinah in trgovini), ki se je začelo, 31. oktobra v Ženevi, razpravljajo o več važnih vprašanjih v zvezi z razširitvijo svetovne trgovine. Zasedanja se udeležujejo predstavniki 38 držav rednih članic, nadalje 10 držav, ki so začasne članice kot tudi dveh držav, ki sta pridruženi članici.

VEČINA ZA RAZŠIRITEV ORGANOV OZN

Posebni politični odbor Generalne skupščine je danes nadaljeval debato o razširitvi Varnostnega sveta in ekonomsko socialnega sveta OZN. Večina udeležencev v debati se je izrekla za povečanje števila članov, sovjetski delegat Morozov pa je izjavil, da Sovjetska zveza ne bo nikoli ratificirala nobenih sprememb v Ustanovni listini OZN, ki bi bile sprejete brez udeležbe LR Kitajske.

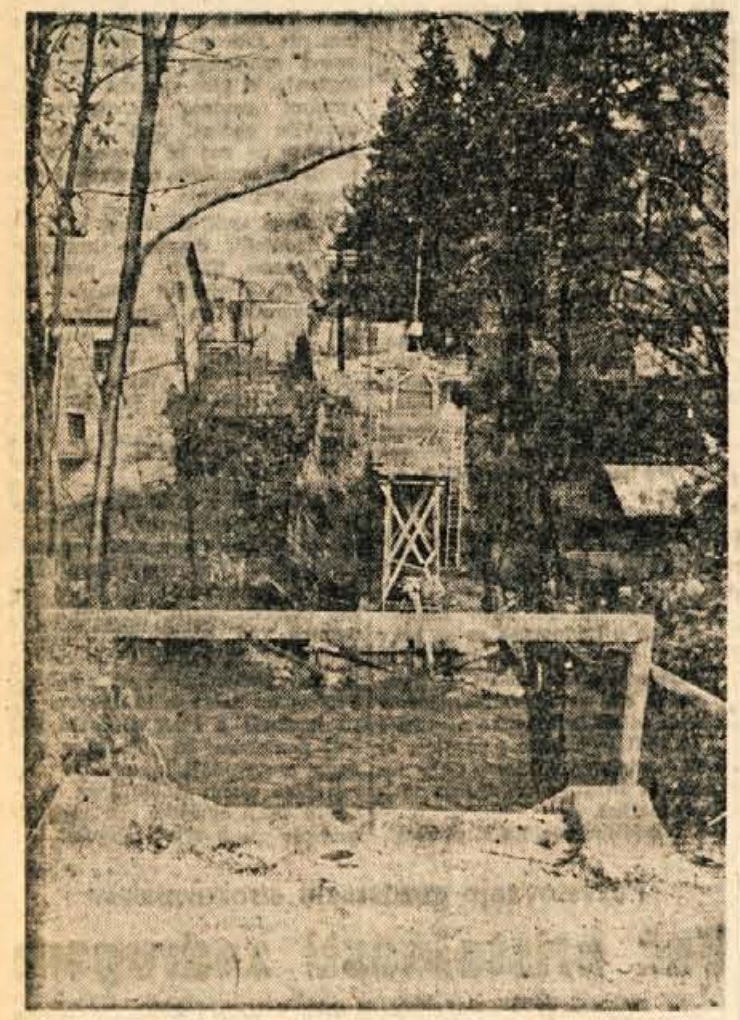

Doslej so imeli Škofjeločani čez Soro le en most in to tik pred vhodom skozi ozke ulice v mesto. Zaradi preobremenjenosti omenjenega mostu so se v Škofji Loki odločili za gradnjo dveh novih brvi. Na sliki vidimo brv med gradnjo pri LTH

Ljudje in dogodki

Kennedyjeva zmaga

Eisenhowerjev naslednik v Beli hiši je končno poznan. Na torkovih volitvah v ZDA je zmagal demokratski kandidat John Kennedy. — Po osmih letih bodo torej demokrati spet dobili državno krmilo v svoje roke. Zmaga Kennedyja je sicer malenkostna, saj je dobil le 0,3 odstotka, ali v absolutni številki okrog 300.000 glasov več kot republikanski kandidat Richard Nixon. To pomeni, da sta povprečno v vsaki volilni enoti v ZDA glasovala zanj 2 volivca več kot za njegovega nasprotnika. Na zadnjih volitvah v letu 1956 je Eisenhower dobil kar 9,5 milijona glasov več kot njegov tekmec demokrat Stevenson.

Izid volitev je vsekakor potrdil napovedi, da bodo letošnje volitve najbolj negotove v zgodovini ZDA. — Kennedyjevo minimalno zmago pa lahko pravilno ovrednotimo le, če imamo pred očmi: da je ta senator iz Massachusettsa še relativno zelo mlad, saj ima 43 let in je tako doslej najmlajši ameriški predsednik, da je katolik in so v ZDA druge veroizpovedi v večini, da je prvič kandidiral za svojo stranko in je bil doslej »le« senator, medtem ko se je njegov tekmec ponašal z dolgoletno podpredsedniško kariero, in končno, da je kandidiral v pogojih, ko so republikanci že dve volilni obdobji zapored (8 let) držali državno krmilo z veliko večino v svojih rokah. Ob upoštevanju takih okoliščin je tudi malenkostna zmaga nesporen uspeh mladega, razboritega senatorja.

Zmaga demokratskega kandidata je dokaz, da so ameriški volivci dokaj kritično ocenili mnoge napake, ki jih je v zadnjem času zagrešila republikanska administracija. Odtod tudi nadpovprečno zanimanje za volitve, saj računajo, da je glasovalo skoraj 8 milijonov Američanov več kot na prejšnjih volitvah pred štirimi leti. Težko je sicer navesti vse vzroke, ki so pripomogli, da se je volilna tehtnica nagnila na demokratsko stran. O tem je mnogo najrazličnejših komentarjev. — Vendar so si skoraj vsi komentatorji v nečem edini: da je bil demokratski predvolilni program, kljub temu da se v osnovi ni dosti razlikoval od republikanskega, le bolj dinamičen.

Kdo bo 20. januarja vzel v ZDA državno krmilo v svoje roke je torej znano. Manj znano je, kakšna bo njegova notranja in predvsem zunanja politika. V prvih izjavah po izvolitvi za predsednika, je Kennedy poudaril, da se je voljan sestati s Hruščevom, če bi bil ta sestanek dobro pripravljen in če bi Hruščev pokazal znamenja dobre volje. Izjavil je tudi, da bo njegova vlada vodila učinkovitejšo politiko kot sedanja republikanska administracija. V načrtu ima tudi reorganizacijo vojaškega vodstva, glede opustitve jedrskih poizkusov pa je izrazil upanje, da bo sklenjen sporazum o tej zadevi z ZSSR. Iz njegovih predvolilnih izjav je prav tako razvidno, da realneje ocenjuje daljnovzhodne probleme.

Po dosedanjih poročilih so povsod v svetu ugodno sprejeli poročila o Kennedyjevi zmagi na volitvah. Vsi, ki ocenjujejo demokratsko zmago, poudarjajo, da bo njena zunanjepolitična dejavnost mnogo prožnejša in razboritejša od dosedanje.

Hkrati z novim predsednikom so Američani volili tudi nov predstavniški dom, tretjino senatorjev in 27 guvernerjev. Demokratska stranka je v obeh domovih Kongresa obdržala večino. V predstavniškem domu so sicer republikanci dobili 20 novih sedežev, vendar imajo demokrati še vedno za skoraj 100 mest prednosti. V senatu so demokrati izgubili 2 sedeža, a imajo kljub temu še 64 senatorjev, republikanci pa le 36. Na guvernerskih volitvah je zmagalo več demokratskih kandidatov kot republikanskih.

Zaključki odbornikov ObLO Kranj

Od 1. novembra višji honorarji učiteljem

Kranj, 11. novembra. — Včeraj popoldne je bila v sejni dvorani OLO Kranj seja Občinskega ljudskega odbora Kranj. Tokrat je bilo na dnevnem redu obravnavanje jesenske setve in odloka o agrominimumu ter razprava o tričetrtletni realizaciji dohodkov in izdatkov te občine. Poleg tega pa sta občinski zbor in zbor proizvajalcev razpravljala tudi o odloku o pobiranju in odvažanju smeti ter odloku o ustanovitvi komunalnega podjetja Javna skladišča.

Ob razpravah ob tričetrtletni realizaciji dohodkov in izdatkov so odborniki razpravljali o proračunskih kreditih, ki so bili koriščeni v višini 67 %. Od vseh kreditov so bili najvišje koriščeni krediti za šolstvo in ljudsko prosveto in sicer v višini 89 %. Tu so tudi razpravljali o honorarnih urah prosvetnih delavcev. Sprejeli so predlog, naj bi izplačevanje honorarnih ur nasploh vskladili z odlokom, ki je doslej veljal samo za predavatelje iz gospodarskih organizacij. Honorarji iz tega odloka so za približno 100 % višji od tistih, ki so bili doslej v veljavi za poklicno prosvetno osebje, in bodo veljali za vse od 1. novembra naprej.

Več razprav je bilo tudi ob sprejemanju odloka o pobiranju in odvažanju smeti in odpadkov. Predvsem so se pojavljala vprašanja, kdo naj plača smetnjake. Zedinili so se, da ima Komunalni servis premalo sredstev za to, da bi lahko vsem koristnikom te lahko dal na razpolago brezplačno. Zato so smatrali za edini izhod, da smetnjake nabavijo hišni sveti oziroma lastniki hiš. Odvažanje smeti in odpadkov iz gospodinjstev in drugih virov bo opravljalo komunalno podjetje — Komunalni servis Kranj.

Sprejeli so tudi odlok o ustanovitvi »Javnih skladišč« ter razpravljali o nekaterih zemljiških zadevah.

Gradnja vodovoda na Gorenji Savi

Posnemanja vredna akcija prebivalcev

Pisali smo že, da je ena izmed najbolj delavnih stanovanjskih skupnosti v kranjski občini Gorenja Sava. Agilni delavci v Svetu skupnosti so kmalu uredili svoje prostore, kjer se shajajo tudi ostale organizacije s tega terena. Postavili so si precej nalog, med njimi tudi to, da bodo uredili servisno pralnico, kanalizacijo, otroška in športna igrišča in vodovod. Čeprav niso imeli namena graditi vodovod še to leto, so jih potrebe k temu prisilile. Že v anketi, ki jo je napravila stanovanjska skupnost, je večina prebivalcev terena izrazila željo, da bo pomagala pri gradnji vodovoda s prostovoljnim delom.

Tako so tudi zasadili prve krampe in lopate pretekli mesec, 17. oktobra. Tam, kjer poteka nov vodovod je 23 stanovanjskih hiš. Kako so pripravili to akcijo, nam je povedal FRANC RAZPET, predsednik osnovne organizacije SZDL terena Gorenja Sava:

»Vodovoda nismo nameravali graditi že letos, vendar so potrebe tako narekovale. Sklicali smo sestanek osnovne organizacije SZDL in Zveze komunistov ter ostalih političnih in množičnih organizacij našega terena, kjer smo se pogovorili o gradnji vodovoda. Vsi so se strinjali, da s tem začnemo, kar na svoje. Pri gradnji smo zajeli vse od prvega do zadnjega prebivalca, ki je bil sposoben za fizično delo. Zbrali smo s prostovoljnimi prispevki 75.000 dinarjev, osnovna organizacija Socialistične zveze pa je prispevala še 26.800 dinarjev. Prebivalci so prispevali vsak po 300 dinarjev. Razen tega so sami izkopali 270 metrov jarka za polaganje cevi. Tisti, ki niso prispevali denarja, so se obvezali, da bodo izkopali vsak po 50 metrov jarka. Nekateri so prispevali denar in pomagali pri izkopu. Doslej smo položili skupaj 800 metrov vodovodnih cevi. Trenutno še ne vemo, če bo gradbeno podjetje Projekt, ali pa kranjski komunalni servis priskočil na pomoč s svojimi stroji, da nam bi pomagal pri delu na odseku, kjer je zelo skalnat teren in ga ni moč ročno obdelati. Vodovod bo dolg 1300 metrov. Za gradnjo je prispevala 100.000 dinarjev tudi stanovanjska skupnost, vendar smo od tega denarja doslej porabili le 40.000 dinarjev. Vseh skupaj pa je sodelovalo pri gradnji vodovoda doslej nad 100 prebivalcev. — Prav tako se je tu izkazala tudi mladinska organizacija, ki je prispevala svoj delež za vodovod. Končali in odprli ga bomo 29. novembra za Dan republike.«

● **Tako je zaključil tovariš Razpet. Vsekakor pohvale in posnemanja vredna akcija prebivalcev stanovanjske skupnosti na Gorenji Savi v Kranju, ki so pokazali, kako se rešujejo taki, sicer drobni, pa vendar zelo pomembni problemi.**

M. Ž.

Reorganizacija komun

(Nadaljevanje s 1. strani)

Pri tem so zlasti poudarjali nekatere specifičnosti tega turističnega kraja, ki je imel prav zato že sedaj posebne mestne pravice. Nekateri govorniki so prav zato izražali pomislek za združitev oziroma pomisleke, kako bi potem nekatere posebne funkcije tega turističnega kraja še ohranili, da ne bi bil prizadet vsesplošni perspektivni razvoj in iniciativa prebivalstva.

Hkrati s tem pa so na posvetovanju poudarjali tudi nekatere stične točke med temi dvemi občinami tako v turistični dejavnosti, v gozdarstvu in podobno, kar je še posebno važno spričo bližine obeh sedanjih središč. Ob takih ugotovitvah, dasi z določeno bojaznijo o usodi tamkajšnjih turističnih perspektiv, se je večina vendarle izražala za možnost združitve z Radovljico, kar naj bi zagotovilo vsestranski hitrejši ekonomski in družbeni razvoj teh krajev.

V Bohinju:

Nismo proti samo ...

Tudi v Bohinju, kot se je pokazalo na posvetovanju političnega aktiva v četrtek zvečer, so prve vesti o priključitvi k Radovljici dokaj iznenadile posameznike in rodile določeno nerazpoloženje. Toda ob pojasnilih člana sekretariata Okrajnega komiteja Vinka Hafnerja in predsednika Okrajnega sindikalnega sveta Andreja Verbiča, da namreč tako reorganizacijo občin zahteva sam razvoj v korist prebivalstva teh krajev, so navzoči z vso resnostjo in odgovornostjo razpravljali o stvari. Skupno je izrazilo svoje mnenje 17 navzočih. V bistvu ni bilo nikogar, ki bi se zavzemal za samostojno občino v sedanjih okvirih, kajti spričo predvidenih nalog so uvideli, da to ne bi bilo koristno. Bilo je samo nekaj predlogov za priključitev k Jesenicam, za sedež na Bledu in podobno. Tudi predlogi za skupne službe (banko, socialno zavarovanje itd.), so se končno umaknili boljši rešitvi — skupni občini. Menili so le, da bi bilo treba nekatere stvari v odnosih do tega turističnega kraja in podobno pač urediti s posebnim statutom nove občine.

Tovariš Vinko Hafner je na začetku posvetovanja povedal nekaj stvari, ki so neposredni povod, da je okrajno politično vodstvo prav sedaj postavilo na dnevni red predlog o določenih reorganizacijah občin. Pri tem je v prvi vrsti omenil priprave za petletni perspektivni načrt, ki naj bi ga sprejeli enkrat marca prihodnjega leta. Druga stvar so parlamentarne volitve v prihodnji jeseni, ki narekujejo, da moramo imeti ustaljene teritorialne enote. Zadnja in najvažnejša stvar pa je decentralizacija okraja. Tu gre za prenos gozdarske službe in lesne industrije na občinske odbore, za prenos socialnega zavarovanja, posredovanja dela, sklada za kadre, za gozdne in cestne sklade, ureditev deviznega in kreditnega sistema, delitev dohodka in druge odločujoče ekonomski funkcije, ki bodo v prihodnje v izključni pristojnosti samih občin. Zvezni, republiški in tudi okrajni skladi bodo usahnili in ne bodo mogli več vzklajevati razlik med bolj ali manj razvitimi kraji s prelivanjem sredstev sem in tja.

Nekateri navzoči so iskali rešitev v organizaciji skupnih služb (banke, socialnega zavarovanja itd) s sosednimi občinami, brez priključitve. Toda že naslednji govornik je imel pomislek, če je potem taka občina sploh še potrebna.

Nekdo je menil, da bi se bolj kazalo združiti z občino Jesenice, ki je bliže kot Radovljica. Se več pa jih je poudarjalo, da imajo Jesenice toliko težav zaradi rekonstrukcije tovarne itd., da potrebam turizma in zahtevam Bohinja ne bi mogli posvetiti posebne skrbi. Zato so se naslednji govorniki v glavnem nagibali za združitvijo z Radovljico, toda z določenimi pomisleki in pripombami češ, da bi bilo treba določene stvari točneje določiti s statutom.

MALA ANKETA — MALA ANKETA — MALA ANKETA — MALA ANKETA — MALA ANKETA — MALA ANKETA — MALA ANKETA — MALA ANKETA

Z obiska v konfekcijskih trgovinah

Vse večje povpraševanje

Pomanjkanje otroške konfekcije - Neustrezni prostori

V drugih državah je konfekcija že daj časa zelo razširjena. Pri nas pa je zavzela vidnejše mesto šele v zadnjih nekaj letih. Ljudje se dolgo niso mogli otresti nezaupanja do konfekcijskih izdelkov, danes pa je povpraševanje po njih iz dneva v dan večje. Želja potrošnikov po takih tekstilnih izdelkih gre predvsem na račun kvalitete izdelkov in pa zaradi tega, ker so nam vsak čas dosegljivi. S konfekcijskim izdelkom smo trenutno postreženi, ni nam treba hoditi k merjenju in čakati, razen tega pa nam prihrani še precej denarja, saj je konfekcijski izdelek vedno cenejši od kosovnega.

V Kranju imamo tri konfekcijske trgovine, in sicer Varteks, Modna oblačila in Gorenjsko oblačilnico. Obiskali smo vse tri. Posredovali bomo nekaj misli, ki smo jih povzeli iz pogovor z uslužbenci, zaposlenimi v teh konfekcijskih poslovalnicah.

Poglejmo, kaj nam je povedal **ALOJZ SITAR**, poslovodja Varteksa:

»Naša prodajalna, ki jo zalaga s konfekcijskimi izdelki največja jugoslovanska tovarna konfekcije iz Varaždina, obstaja že devet let. Žal je lokal zaradi izredno majhnega prostora zelo neprimeren. Kljub temu pa se trudimo, da kupcem hitro in prijazno postrežemo z vsem, kar imamo na razpolago. Prodajamo moško, žensko in otroško konfekcijo. Žal je slednje veliko premalo, povpraševanje po njej pa je precejšnje. Sploh ne dobimo izdelkov za otroka od 1. do 3. leta starosti. Ugoditi ne moremo tudi tistim, ki bi radi kupili moške hlače v žametu ali pa dekliške hlače od 6. do 14. leta. Največ prodamo moških oblek. Dnevni sezonski promet se vrti od 200 do 300.000 dinarjev. Novosti, s katero se zares lahko pohvalimo, so »Terylene« krila in »Terylene« moške hlače. Ti konfekcijski izdelki imajo to prednost, da so nenavadno trajni in da se ne mečkajo. Naj povem še to, da prav sedaj moške obleke, moške hlače, otroške obleke ter moške in ženske »balon« površnike prodajamo po znatno znižanih cenah, tudi s 50 % popustom.«

Za razgovor smo prosili tudi trgovsko prodajalko, **PINTAR ANICO**. Takole je dejala:

»Opažamo, da ljudje vedno pogosteje segajo po konfekcijskih izdelkih. To se vidi predvsem sedaj v zimskem času, ko potrošniki raje kupijo že izdelan plašč ali kaka druga topla oblačila, namesto da bi hodili k merjenju in dolge dneve čakali pri krojaču. Kot v drugih konfekcijskih trgovinah, tudi mi prodajamo moško, žensko in otroško konfekcijo. Pri nas imamo oblačila za otroke vseh starosti tudi od 1. do 3. leta. Vendar dobimo ta v tako majhni količini, da so ponudbe vedno manjše od povpraševanja. S konfekcijskim blagom nas zalaga podjetje »Modna oblačila« iz Ljubljane, ki ima v zakupu 20 poslovalnic po vsej državi. Skozi vso sezono prodamo veliko »balon« plaščev, največ pa moških hlač, predvsem iz žameta. Pogrešajo pa kupci moških hlač iz boljšega blaga, nadalje otroških plaščev, in moških plaščev s toplo podlogo, ki jih sploh nimamo na zalogi. Vsekakor pa bi morali imeti konfekcijske izdelke za več različnih velikosti. Veliki in debeli ter majhni in debeli našo trgovino prav gotovo zapustijo z nezadovoljstvom. Seveda pa moramo pri tem upoštevati to, da bi z izdelovanjem takih nekonfekcijskih številk oblačil, ta ostajala, ker konfekcijo izdelujejo le v velikih količinah. Promet je dober, vendar bi bil gotovo boljši, če bi imeli svojo poslovalnico nekje v mestu. Sami kupci pravijo, da smo tako »od rok«, da le redko zaidejo k nam. Težava je tudi glede prostorov, saj smo brez prepotrebnega skladišča, tako, da nam prodajalna služi obenem tudi za skladišče.«

Poslovodja Gorenjske oblačilnice, **MILAN ADLEŠIČ**, pa je dejal naslednje:

»Za našo prodajalno vse konfekcijske izdelke sami napravimo. Imamo štiri salone, in sicer v Kranju ženskega in dva moška, kjer v enem izdelujemo po naročilu iz našega blaga, v drugem pa po naročilu iz strankinega blaga. Ženski salon za vsa naročila, tako kot v Kranju, pa imamo tudi na Jesenicah. Zaposleni imamo 150 ljudi, polovico žensk, polovico moških. Uveden imamo grupni sistem dela, delavci pa so plačani po kosih. Izdelujemo moško, žensko in otroško konfekcijo, razen srajc. Imamo še dve poslovalnici in sicer v Tržiču in na Jesenicah. V manjših količinah izvažamo naše izdelke tudi v druge kraje naše države, kot so Beograd, Sarajevo, Maribor itd. V zadnjem času prodamo največ damskih plaščev, hubertusov, moških sukenj in bund. Veliko je povpraševanje po otroški konfekciji, ki pa jo vedno primanjkuje. Povpraševanje pa je tako veliko, da bi bilo prav da bi v Kranju odprli trgovino, kjer bi prodajali samo otroško konfekcijo, tako kot je to na primer v Ljubljani v »Cicibanu«. Promet imamo iz leta v leto večji. Lani je znašal 81 milijonov dinarjev, letošnji načrt pa ga predvideva 97 milijonov. Vendar ga bomo presegli, tako da bo znašal preko 100 milijonov. Lahko pa bi bil promet še večji. Vedno smo namreč pripravljeni delati prav vse konfekcijske izdelke, po katerih ljudje povpraševanje. Vendar mnogokrat naletimo na velike težave pri nabavi gotovega blaga, podlage itd. Tako si na primer ljudje neobhodno želijo izdelkov iz ozkega žameta, ki pa ga mi žal sploh ne dobimo. Velike težave imamo tudi glede prostorov, ki so premajhni, pravih skladišč pa sploh nimamo. Radi bi se razširili, vendar nam zaradi teh pomanjkljivosti, to ni mogoče.«

In kaj nam je v podjetju Kroj iz Škofje Loke povedal njegov direktor, **VINKO PRIMOŽIČ**:

»Naše podjetje zaposluje 135 ljudi. Imamo dva oddelka, in sicer oddelek, kjer lahko sleherni da delati obleko po naročilu, in konfekcijski oddelek, kjer delajo po naročilu konfekcijskih hiš. V drugem oddelku so se specializirali na izdelavo moških in ženskih bund, ženskih plaščev, kril in lahke ženske obleke. V tem oddelku oštevilčijo vse kose blaga in jih serijsko izdelujejo. Imamo grupni sistem dela. V določenem času mora vsaka grupa opraviti določeno nalogo. Vsak se prizadeva, da čimveč in čimbolje naredi. Samo ena izmena izdela dnevno 60 bund in to s 30 zaposlenimi. Tudi sistem nagrajevanja po enoti proizvoda, ki smo ga vpeljali že lani, pozitivno vpliva na slehernega zaposlenega. Težnja podjetja je, da se privatne usluge, oziroma sedanji oddelek po naročilu odcepi od podjetja in pride v sklop stanovanjske skupnosti. V krojaški delavnici naj bi pod okriljem stanovanjske skupnosti nudili ljudem raznovrstne usluge od izdelovanja oblek po meri, do popravljanja in kupanja starih obnošenih oblek. Ker nameravamo postopoma izpopolniti serijsko izdelavo oblek, bi bil naš sedanji oddelek po naročilu za razvoj podjetja le nepotrebna obremenitev in ovira.«

M. F.

Tipizacija in obrtništvo

Težave z gradbenim materialom - Prepočasni in večkrat birokratski postopki z izdajanjem gradbenih dovoljenj

V zadnjem času je povsem razumljivo v ospredju predvsem stanovanjska gradnja. Še vedno pa smo v zaostanku in s stanovanjsko gradnjo ne dohajamo potreb. Iz razgovorov z nekaterimi strokovnjaki gradbinci, lahko zapišemo, da na tem področju ne zaostajamo zato, ker bi gradbena podjetja imela premajhno zmogljivost (Projekt in Kranjsko gradbeno podjetje imata zmogljivost, ki je večja kot je potreba po novogradnjah v kranjski občini), temveč je treba vzroke iskati v drugih činiteljih, predvsem pa v potrjevanju načrtov, pomanjkanju gradbenega materiala in obrtniških delih.

Najbolj pogost pojav je, da se novogradenj lotimo na jesen, namesto na pomlad. Torej v času, ko bi moral biti nov objekt že pod streho. Ta negativen pojav pa je posledica počasnega in večkrat birokratskega načina pri potrjevanju načrtov in izstavljanju gradbenih dovoljenj. **Prošnje za potrditev leže pri odgovornih organih za potrjevanje tudi po šest in več mesecev!** Vsekakor gre za nepotrebno izgubo časa, čeprav bi se pri tem lahko lotili tudi drugega problema – zakaj za vsako ceno, za vsak stanovanjski blok nov načrt, ker pri tem trošimo precejšnja sredstva in izgubljamo dragocen čas. No, in če arhitekti in urbanisti menijo, da bi škodilo zunanjemu videzu, na primer Tržiča, če bi tam gradili stanovanjski blok, kakršnega so že postavili v Velenju, bi se lahko vsaj dogovorili za tipizacijo posameznih delov – predvsem obrtniških – in s tem prihranili družbi znatna sredstva na račun katerih bi lahko dobili precejšnje število stanovanj. Vsekakor bi bil potreben dogovor za poenotenje oken in vrat pri stanovanjskih novogradnjah. Kot kaže, bi bilo najbolje tipizirati dvoje vrst oken in vrat, ker bi to brez dvoma še bolj pocenilo gradnjo. Kot primer naj nam služi novogradnja na Zlatem polju, kjer so se že poslužili samo dveh tipov oken in vrat in s tem prihranili 18 milijonov dinarjev.

Skrajen nesmisel pa je, da pri tako hitrih potrebah po novogradnjah arhitekt zahteva v okenskem okvirju 105 cm široko steklo, če sam dobro ve, da je možno dobiti le 100 cm široko steklo; da pri tem sploh ne poudarjamo splošnega pomanjkanja stekla. Ne gre tu samo za pomanjkanje stekla, tudi z drugim gradbenim materialom je precej težav (betonsko železo, les in podobno). Prav zaradi tega bi morali odpraviti vse druge nepotrebne pojave, ki draže in zavirajo stanovanjsko gradnjo.

Poseben problem pri novih stavbah je obrtniška dejavnost. V kranjski občini imamo sicer socialistične obrtniške delavnice (pleskarstvo, vodovod, elektro-instalaterstvo in podobno), vendar pa njihove zmogljivosti ne krijejo potreb in ne dohajajo novogradenj. V večini občin v okraju je ta problem še večji. Torej gre tu za modernizacijo obrtniške gradbene dejavnosti in ne le samo za modernizacijo gradbenih podjetij. Vse doslej je bilo namreč že očitno, da smo največkrat nove bloke kaj hitro imeli pod streho, čakati pa smo morali tudi po več mesecev, da so obrtniki zaključili delo in so bila stanovanja vseljiva.

Nedvomno bo treba obrtniška dela bolj sinhronizirati z ostalo gradnjo stanovanjskih blokov, tako da se ne bodo več dogajali taki primeri kot v Radovljici, ko so pleskarji prebarvali že vsa vrata in okna, stanovanjski blok pa še ni bil ometan. Sedaj stojijo pred problemom, ali okna zaščititi, ali pa pustiti, da se spet zamažejo in jih potem ponovno prepleskati. Eno in drugo bo vsa dela pri gradnji še bolj podražilo, in to samo zaradi nepremišljenosti in nenačrtnosti izvajalcev del.

B. F.

Ob nekaterih nepravilnostih v „Šeširju“

Kolektiv je odločil...

Odpoklic člana Zbora proizvajalcev

Govorili so, da v »Šeširju« v Škofji Loki ni nekaj v redu. O tem so se razširjale razne govorice in celo na skupni seji Občinskega ljudskega odbora Škofja Loka je neki odbornik poročal o slabem stanju v tem podjetju, predvsem o slabih odnosih in da prav zaradi tega ne bodo dosegli celotnega plana dohodka. Razen tega so govorili, da so zaposlili kar 6 strokovnjakov in podobno.

Seveda ljudje, ki so slišali te trditve so jih začeli vsak po svoje komentirati. Tako je o njih razpravljal tudi upravni odbor podjetja, ki je prosil ObLO Škofja Loka, da postavi posebno komisijo, da pregleda gospodarjenje v tem podjetju in da ugotovi resničnost izjav odbornika, ki jih je dal na seji.

KAJ JE UGOTOVILA KOMISIJA?

Tu povzemamo samo nekaj bistvenih ugotovitev. Kot smo že omenili, je odbornik na seji trdil, da plan vsega dohodka ne bo dosežen zaradi slabih odnosov v podjetju. Toda kaj so pokazale številke?

Za letos je imelo podjetje »Šeširu« najprej nekoliko nižji načrt vsega dohodka, in sicer v višini 378,750.000 dinarjev. Pozneje pa je podjetje plan povečalo na 400 milijonov dinarjev, vendar s tem pogojem, če bodo začeli izvažati na Poljsko. Po vsej verjetnosti, kot so nam povedali, do tega izvoza na Poljsko ne bo prišlo in bo tako plan resda komaj dosežen. Tu je treba tudi upoštevati, da je podjetje lani izvozilo na Poljsko 29.000 klobukov. Letos imajo namreč Poljaki po kliringu v našo državo dobaviti še za približno 10 milijonov dolarjev in prej ne bo prišlo do kupčije, dokler ne bo saldo izravnan. Za prihodnje leto je že sedaj veliko povpraševanje. Torej kot kaže, krivda ni toliko na podjetju. Plan vsega dohodka, če odštejemo planirani izvoz na Poljsko, bo presežen za 10–15 odstotkov.

Drugi podatek, ki kaže, da načrt vsega dohodka – če odštejemo Poljsko – ne bo manjši, kot je bil planiran: za prvo polletje letos je imelo podjetje interni plan realizacije v višini 139 milijonov dinarjev, ostvarilo pa je 155 milijonov dinarjev ih s tem interni plan precej preseglo. Glede tega, da je podjetje letos zaposlilo 6 novih strokovnjakov – »nedelavcev« in da gre povečanje plač za približno 2 milijona dinarjev v glavnem na račun teh »nedelavcev«, je bila komisija mnenja:

Število zaposlenih na dan 1. januarja letos je bilo 222, dne 17. septembra letos pa je podjetje imelo 215 zaposlenih. Na novo se je letos zaposlil le en tehnik, kot pomočnik tehničnega vodje. Tako je šlo povečanje plač v korist vsemu kolektivu.

VSA STVAR PRED DELAVSKIM SVETOM

Vsa zadeva z omenjenimi govoricami je dobila svoj epilog tudi pred delavskim svetom. Le-ta je na svoji seji sklenil, da bo sklical sestanek kolektiva, na katerem bode obrazložili dejansko stanje v podjetju in ugotovitve komisije, ki jo je na prošnjo upravnega odbora poslal v podjetje Občinski ljudski odbor. Te dni so ta sestanek sklicali in obrazložili dejansko stanje. Na predlog delavskega sveta je kolektiv tudi sklenil odpoklicati člana občinskega zbora proizvajalcev, ki je širil neresnične govorice. Dokaz, da so člani kolektiva pravilno razumeli in v celoti odobrili delo podjetja, je rezultat glasovanja. Samo osem članov kolektiva se je glasovanja vzdržalo, vsi drugi so bili zato, da člana Zbora proizvajalcev v loški občini odpokličejo.

Na množičnem sestanku so vsem prisotnim prikazali težave zadnjih dveh let in med drugim tudi ugotovili, da je očitno, da v tem podjetju že skoraj vsa leta po vojni, pri sicer različnih vodstvih, ista skupina ljudi, ki je zaposlena v podjetju, rovari proti vodstvu. Eden teh ljudi je že šel iz podjetja. Ko se je hotel vrniti, je ob glasovanju 100 odstotno propadel. Glasovali so namreč delavci, ki so bili pod njegovim vodstvom. Skratka, osnovno kar je vodilo to skupino v tovarni, je bila osebna korist. Tako so se tudi često dogajali primeri, da so mladi strokovnjaki, ki so prihajali v podjetje, prav zaradi takih ljudi, zapuščali delo. Toda sedanje vodstvo podjetja skrbi, da bo na vodilna mesta zaposlilo prav tako mlade, sposobne strokovnjake.

REKONSTRUKCIJA PODJETJA

V »Šeširju« že več kot pol leta čakajo na odobritev elaborata za popolno rekonstrukcijo tovarne. Le-ta bi približno zahtevala 100 milijonov sredstev. Naj omenimo, da imajo 30 odstotkov lastnih sredstev že rezerviranih za novo rekonstrukcijo. To bodo izvedli zato, da bi dosegli čimvečjo proizvodnost, s tem ostvarili čim več saldov in tako tudi delno rešili stanovanjsko krizo.

Letos so tudi pri stanovanjskem skladu ObLO Škofja Loka kupili tri trosobna in dve dvosobni stanovanji. Skrbijo pa zato, da tudi v prihodnje dobijo udobna stanovanja vsem tistim članom kolektiva, ki se še vedno stiskajo v zatohlih in pretesnih prostorih pri drugih ljudeh. Tudi v prihodnje bodo s pomočjo povečane proizvodnje, dali vsa razpoložljiva sredstva v investicije in oskrbeli zadostna stalna obratna sredstva.

To bo nedvomno mogoče uresničiti samo s poštenim delom. Žrtvovati bo treba še marsikaj in trud bo prav gotovo poplačan.

M. Z.

Lepe perspektive „Kroja“ Škofji Loki

OD 5 NA 135

V začetku jih je bilo 5

Tako je povedal sedanji direktor Kroja, tovariš Vinko Primožič, ki je v podjetju že od leta 1946. Najbolj kritično obdobje v razvoju »Kroja« je bilo leto 1952. Takrat so morali odpustiti nekaj delavcev, tako da so morali delati z 20 ljudmi po 12 in celo več ur na dan. Ker podjetje ni bilo sposobno kriti vseh obveznosti do družbe, je šlo v likvidacijo. Samo vztrajnemu delu delavcev v »Kroju«, se je zahvaliti, da se je podjetje obdržalo.

BRUTO PRODUKT JE VSAKO LETO VEČJI

Leta 1947., to je drugo leto obstoja podjetja, je bruto produkt znašal 10 milijonov dinarjev. Naslednje leto, ko so prešli na izdelovanje lastne konfekcije, pa je znašal že 48 milijonov. Lani je bil dosežen bruto produkt v višini 98 milijonov. Perspektivni plan razvoja »Kroja« pa predvideva za 1965. leto 300 milijonov bruto dohodka s 140 zaposlenimi. Sedaj je zaposlenih v podjetju 135 ljudi, od tega 11 vajencev.

SERIJSKA IZDELAVA OBLEK

V podjetju delajo po naročilu privatnikov in po naročilu konfekcijskih hiš. Izdelke izdelujejo serijsko. Že dalj časa so razmišljali, kako bi še povečali proizvodnjo. Po daljših preizkusih so ugotovili, da se še najbolje obnese grupni sistem dela. Šivilje in ostali kader je razdeljen v manjše grupe. Vsaka grupa mora v določenem času opraviti svoje naloge. Čim več napravijo, tem bolje so nagrajeni. Tudi sistem nagrajevanja po enoti proizvoda, ki so ga vpeljali že lani, pozitivno vpliva na slehernega zaposlenega.

SKRB ZA DELAVCA

Proizvodnja oblek v »Kroju« pa prav gotovo ne bi bila tako velika, če podjetje ne bi skrbelo za obnovo strojnega parka in ureditev delavniških prostorov. Dobili so še nov prostor za oddelek po naročilu in računajo, da bodo celotno adaptacijo stavbe končali v prvem polletju 1961. leta. Takrat bodo uredili tudi sindikalno sobo in jo opremili s televizorjem, strokovno literaturo in dnevnim časopisjem. V novo urejenem manjšem prostoru bodo uvedli še nekaj novega: delili bodo namreč tople obroke za svoje delavce.

Za stanovanjske potrebe svojih ljudi so letos dali že 4 milijone dinarjev. V prihodnjem letu bodo dali sredstva še za dve družinski stanovanji.

UPRAVNI IN DRUŽBENI ORGANI V PODJETJU

Seje delavskih svetov v podjetju so dobro pripravljene, razprava na njih je živahna in objektivna. Letos so imeli že 8 sej DS. Tudi sindikalno življenje je razgibano. Ustanoviti nameravajo lasten pevski zbor, mladinska organizacija pa je pripravila načrt športnega tekmovanja z ostalimi podjetji v občini. Starejši člani kolektiva pomagajo mlajšim ne le s strokovnimi nasveti, ampak jih usmerjajo v delo v vse organe delavskega samoupravljanja. Ti ljudje so z vodstvom podjetja vzgojili nov rod ljudi, ki se pridno uveljavlja na svojih delovnih mestih. Uspeh prizadevanja vseh se kaže v kvaliteti njihovih izdelkov, ki so iskani ne le v Sloveniji, ampak tudi v drugih republikah.

V. R.

V delavnici Kroja.

ZA RAZVOJ DOMAČEGA TURIZMA

Načrt izletov po domovini in v tujino

V prvi polovici letošnjega leta se je pojavila v Ljubljani nova turistična gospodarska organizacija: poslovno združenje, ki je dobilo ime IZLETNIK – turistična agencija, s kratico ITA. Združenje so ustanovila štiri avtobusna podjetja: Ljubljana transport, Avtopromet Kranj, Avtopromet Nova Gorica in Transturist Škofja Loka. Pred kratkim je k združenju pristopilo še podjetje Avtopromet Celje.

Naloga, ki jo ima Turistična agencija IZLETNIK je predvsem razvijanje domačega turizma, izleti delovnih kolektivov in drugih večjih skupin z avtobusi in vlaki v razne predele naše domovine, pa tudi v tujino.

Naloga Izletnika v prihodnje je, pripraviti načrt domačih izletov za delovne kolektive v prihodnjem letu. – To bo preko 30 izletov po Sloveniji in drugih republikah. Izdelali bodo tudi načrt potovanj v inozemstvo. To so razne ekskurzije strokovnega značaja, obisk sejmov, razstav ter športnih in drugih pomembnih prireditev. Razen tega Izletnik realizira posrečeno idejo za potovanje – novoporočencev in razna športna potovanja kot na primer izlet ribičev v Apatin, lovcev v bosanske gozdove z bogatimi lovišči itd. Za praznovanje našega največjega praznika, 29. novembra je pripravljenih več eno, dvo in trodnevnih izletov v različne smeri.

IZ DELA SANITARNE INŠPEKCIJE OLO KRANJ

Naravni pogoji niso vse

STANJE V GORENJSKIH GOSTIŠČIH JE PORAZNO

Pri Svetu za turizem in gostinstvo na OLO Kranj je bila pred tremi leti ustanovljena posebna higienska komisija, ki je pregledala 141 gorenjskih hotelov in drugih gostinskih obratov in ugotovila, da je stanje v našem gostinstvu z ozirom na njegovo vlogo skrajno nezadovoljivo. Na podlagi svojih ugotovitev o razmerah v teh obratih je potem pristojnim organom na občinskih ljudskih odborih predlagala izdajo posebnih odločb za odpravo teh pomanjkljivosti.

Ta komisija je ugotovila največ nepravilnosti pri ureditvi sanitarnih naprav (v kuhinjah, straniščih, umivalnicah) pa tudi pri sami higieni prostorov in zaposlenega osebja. Skoraj nemogoče je našteti vsa prizadeta gostišča, ker so v vseh gorenjskih občinah in skoraj v vseh krajih na njihovem območju. Veliko gostišč ne zadovoljuje niti pravilnika o minimalni ureditvi takih obratov. V Kranju ni niti enega gostišča, ki bi bilo pravilno urejeno. (Kakor drugod so tudi tu nepravilnosti predvsem pri ureditvah kuhinj, ker so brez primernih shramb, brez hladilnikov in posebnih pripravljalnic za umazana živila). Niti kuhinja skoraj nove restavracije Park ne ustreza svojemu namenu, kakršnemu služi sedaj. Razmere so še najboljše v Bohinju in na Bledu.

Pri zahtevah po preureditvi ali celo ukinitvi nekaterih gostišč naleti sanitarna komisija na prenekatere težave, ki nastanejo zaradi nujnosti kompleksnega reševanja teh problemov. Največkrat je tu po sredi gospodarski moment. Tako n. pr. že dalj časa zahtevajo preureditev hotela Razor v Kranjski gori, vendar se tam adaptacije zelo bojijo, ker bi ga pač za zimsko ali letno sezono morali izključiti iz prometa. Prav tako, n. pr., ne morejo doseči ukinitve gostilne »Kokra« na Primskovem, ker pomaga reševati deficit hotela »Evropa«. Zaradi takega križanja higienskih interesov z gospodarskimi in finančnimi, mora higienska komisija često popuščati, čeprav to ni prav. Končno pa je tudi v interesu samih uprav gostišč, da uredijo svoje prostore, ker jim bo stroške povrnil večji promet v prijetnejšem lokalu. Toda prav zaradi pomanjkanja denarnih sredstev, predlogi za izboljšanje često niso upoštevani. Nujno pa je, da občine poskrbijo za večje investicije v gostinstvu, saj se bodo te hitro obrestovale.

Prav tako kot ni dobra higiena prostorov in inventarja, je problem tudi higiena strežnega, kuhinjskega in drugega osebja. V gostinstvu zaposleni ljudje so v veliki meri brez potrebne kvalifikacije in neredko preobremenjeni z delom. Tako se na primer tudi dogaja, da je natakarica hkrati čistilka. Preobremenjenost so posebno negativno odraža na postrežbi v dnevih z velikim prometom. Republiški in okrajni sanitarni inšpektorat sta zato ustanovila non-stop službo sanitarnih organov, ki delajo predvsem v večernem času. Če naletijo na nepravilnosti, lahko takoj določijo mandatno kazen.

● **Zadnje čase veliko govorimo o izrednem pomenu turizma za Gorenjsko. Res nam prelepa gorenjska pokrajina nudi vse naravne pogoje za obsežen razvoj turizma, žal pa to ne more biti tudi vse. Sodoben turist se namreč ne zadovolji več samo z občudovanjem lepih gora in jezer. Hoče še vse kaj več. Predvsem pa je to, kar zahteva: udobnost in prijetno vzdušje v vseh objektih, v katerih se zadržuje. Tu so seveda na prvem mestu prav gostinski obrati. Ne gre le za zahtevne inozemske goste, ki se neprimernih lokalov resda zelo izogibajo, ampak tudi za domače, saj se zaradi velikega razvoja motorizacije povečuje tudi domači »nedeljski« turizem.**

Metka Sosič

DOKONČNA UREDITEV CESTE

Predoslje – Krajevni odbor v tem kraju je v teh dneh poskrbel, da so pričeli z urejanjem in nasipanjem občinske ceste iz Predoselj preko Ovčana do Rupe. Komunalni servis iz Kranja je do predoške meje že spomladi uredil pot in jo nasul, tako da jo sedaj lahko uporabljajo tudi kolesarji. Kot kaže pa bodo sedaj pot le dokončno uredili, saj jo že 27 let niso popravljali.

NOVA ZDRAVSTVENA AMBULANTA

Jezersko – Za državni praznik, 29. november, bodo v Zadružnem domu na Jezerskem slovesno odprli tudi novo zdravstveno ambulanto. Ta bo moderno opremljena in bo služila svojemu namenu za vse zdravstvene potrebe tamkajšnjega prebivalstva. Za ureditev ambulante so porabili skoro 4 milijone dinarjev. Stare prostore zdravstvene ambulante bodo porabili za stanovanja.

GOSPODARSKE VESTI

● **Pričetek prometa po obsotelski progi.** Te dni se je začel promet na celotni novi obsotelski železniški progi Grobelno–Kumrovec.

● **Blagovnice za prodajo gospodinjske opreme.** Upravni odbor Trgovinske zbornice LR Srbije je na zadnji seji predlagal ustanovitev specializiranih blagovnic za prodajo gospodinjske opreme v vseh večjih mestih v tej republiki.

● **Posvetovanje o proizvodnji sladkorne pese.** Jugoslovansko posvetovalno središče za kmetijstvo in gozdarstvo bo priredilo 15. in 16. t. m. posvetovanje o pospeševanju proizvodnje sladkorne pese.

● **Jugoslavija največji izvoznik pohištva v ZDA.** Državni sekretariat za zunanjo trgovino ZDA je sporočil, da je naša država zavzela prvo mesto med izvozniki pohištva na ameriško tržišče.

● **Drugi agregat v TE Brestanici.** Preteklo soboto je bil z uspehom preizkušen drugi turboagregat v TE Brestanici z močjo 13,5 MW. TE Brestanica je doslej obratovala le z enim turboagregatom z močjo 12,5 MW, lani pa se je delovni kolektiv odločil svoje zmogljivosti dopolniti še z drugim turboagregatom, za katerega montažo je bilo predvidenih za 1 milijardo 150 milijonov investicijskih sredstev.

● **Do konca leta bo 30 % vseh podjetij nagrajevalo po učinku.** Po podatkih Centralnega sveta Zveze sindikatov Jugoslavije bo do konca letošnjega leta okrog 30 % gospodarskih organizacij v naši državi nagrajevalo zaposlene po delovnem učinku.

● **Prvi del cestne magistrale Beograd–Jadranska obala.** Med Beogradom in Titovim Užicem v Srbiji in med Barom in Kolašinom v Črni gori so pričeli letos graditi sodobno cesto I. reda, ki bo povezovala Beograd z Jadransko obalo. Dela pri graditvi ceste med Beogradom in Titovim Užicem potekajo uspešno, saj so doslej dogradili že 100 km modernega cestišča, prav sedaj pa gradijo še nadaljnjih 86 km te ceste.

● **Ladjedelnica »3. maj« bo izdelovala tudi motorje.** Ladjedelnica »3. maj« na Reki je pričela po licenci švicarske firme »Sulzer«, izdelovati velike ladijske motorje.

● **Oprema za tovarno lepenke v Sudanu.** – V kratkem bo tovarna strojev »Ivo Lola Ribar« v Železniku pri Beogradu dokončala opremo za tovarno lepenke v Sudanu, ki bo uporabljala za proizvodnjo lepenke bombaž in še nekatere druge vrste sudanskih rastlin.

● **Tovarna celuloze in papirja v Črni gori.** V začetku tedna je bil položen temeljni kamen za graditev nove tovarne sulfatne celuloze in papirja v Ivangradu v Črni gori.

MALI OGLASI

PRODAM

Prodam 2.000 kosov sadik črnega ribeza, vrste »Veliktor« in »Goliat«. Ljubno 2, Podnart 4178

Prodam večjo količino piščancev in pišk (Jarih), izredno dobre nesnice, rjave barve. Gorjup Marija, Jelenčeva 23, Primskovo 4188

Prodam BMW-R 25, 250 ccm – v brezhibnem stanju. Naslov v ogl. odd. pod »Gotovina« 4193

Prodam sadike vrtnih jagod in več vrst rož trajnic. Poizve se v Lescah 152 4203

Prodam novo slamoreznico na motorni pogon. Ogled v nedeljo. Tušek, Adergas 29 4216

Prodam lep, črn ženski zimski plašč. Cena 6.000 din. Gorenjesavska 56, Kranj 4217

Kmetijska zadruga Naklo prodaja sadna drevesca sorte: Zlata parmena, Gorotan, koks oranžna Renata, Krivopecelj in druge 4218

Kuhinjsko kredenco - trodelno ugodno prodam. Naslov v oglasnem oddelku 4219

Elektromotor 10 KM, starejši – prodam za 20.000 din. – Naslov v oglasnem oddelku 4220

Komisija za sklepanje in odpovedovanje delovnih razmerij pri podjetju

»AGROSERVIS«, KRANJ

razpisuje naslednja delovna mesta:

VEČ AVTOMEHANIKOV
AVTOKLEPARJA
AVTOLIČARJA
KOVAČA

Pogoj: ustrezna kvalifikacija in vsaj nekaj prakse. – Osebni prejemki po dogovoru.

Prošnje je poslati na upravo podjetja, Kranj – Ljubljanska cesta 22.

Podružnica »Glasa« na Jesenicah
Ul. M. Tita 5, zraven čistilnice

sprejema

- **naročila in informacije o malih oglasih**
- **nova naročila »GLASA«**
- **prispevke za »GLAS«**

Poslužujte se podružnice za neposrednejši stik z Vašim listom!

»MOŠKO IN DAMSKO KROJAŠTVO«
RADOVLJICA

razpisuje mesto **VISOKOKVALIFICIRANEGA KROJAČA** — vajen krojenja vseh moških oblek. Ponudbe poslati na naslov.

Komisija za uslužbenske zadeve **OLO Kranj**
razpisuje delovno mesto

ŠEFA GLAVNE PISARNE

s srednjo strokovno izobrazbo v oddelku za občo upravo okrajnega ljudskega odbora Kranj

Razpis bo zaključen v 15 dneh po tej objavi. Kolikor mesto ne bo zasedeno, ostane razpis v veljavi do zasedbe tega mesta. Kandidati naj v prošnji, kolkovani s 50 din navedejo šolsko izobrazbo in dosedanje službovanje.

Komisija za uslužbenske zadeve
OLO Kranj

5.000 DIN NAGRADE

nudimo vsakemu, ki pridobi 100 novih naročnikov za »GLAS«. Poleg tega nudimo še:

- **za vsakega pridobljenega naročnika 50 din provizije**
- **na vsakih 5 pridobljenih naročnikov 1 glas pri tradicionalnem nagradnem žrebanju, ki ga pripravlja uprava »GLASA«.**

Naročila sprejema pismeno ali telefonično uprava Glasa v Kranju, telefon 21-90 ali podružnice na Jesenicah, Titova 5, tel. št. 244 – interno 336, v Železnikih in v Tržiču.

Upravni odbor podjetja **»PLAMEN«**, tovarna vijakov, **Kropa**

razpisuje delovno mesto

ŠEFA GOSPODARSKO RAČUNSKEGA SEKTORJA

Pogoji: Ekonomska ali pravna fakulteta ter najmanj 3 leta službe v finančnih poslih, ali ekonomska srednja šola z najmanj 10 let službe v finančnih poslih ● Prejemki po tarifnem pravilniku in pravilniku po enoti proizvoda ● Stanovanje zagotovljeno. ● Ponudbe pošljite na upravo podjetja do 30. novembra 1960.

Jedilnico, črno politirano, poceni **prodam.** Naslov v oglasnem oddelku 4221

Prodam polovico hiše, v kratkem vseljivo. Ogled od 11. do 14. ure. Naslov v ogl. odd.

Prodam kravo, 7 mesecev brejo. Proj Marija, Zg. Bitnje 5 4222

Parcelo, zazidljivo z odobreno lokacijo, 1000 m², v Cerkljah, prodam. Ponudbe oddati v ogl. odd. pod »Zazidljivo takoj« 4223

Ugodno prodam »Lambretto«. – Preželj, Zabreznica 37, Žirovnica 4224

Prodam dobro ohranjeno – 96-basno kromatično **harmoniko.** Naslov v oglasnem oddelku 4225

Prodam dobro ohranjen **otroški voziček »Tribuna«.** Šilar, Stražiška 34, Kranj 4226

Prodam kravo s prvim teletom zaradi pomanjkanja krme. Voglje 50, Šenčur 4227

Prodam mulo z vprežno opremo. Justin, – Sp. Dobrava 6 pri Kropi 4228

Prodam zaraščen gozd v Besnici. Poizve se Trubarjev trg 2, Kranj 4229

Prodam malo hišo s 1500 m² zemlje – vseljivo, primerno za upokojenca. Cena 300.000 dinarjev. Ogled hiše 13. novembra v Trdnjavi 16, Lukovica pri Domžalah. 4230

Prodam dve gredi za ostrešje po 12 metrov dolgi. Naslov v oglasnem oddelku. 4231

Po ugodni ceni prodam sobno omaro in posteljo z žimnicami. – Ogled v nedeljo in ponedeljek. – Brgant, Gorenjesavska 1, Kranj 4232

Prodam zazidljivo parcelo pri Vodovodnem stolpu. Hribar Andrej, C. Kokrškega odreda 6 a – Kranj 4233

Motor Puch – avstrijski, izdelan 58-59, črn, v odličnem stanju prodam. Kropa 66 4234

Prodam kravo, 9 mesecev brejo, ki bo drugič teletila. – Draksler Miha, Ljubljanska 16, Labore – Kranj 4235

Prodam zazidljivo parcelo na Jesenicah – Plavž. Ponudbe oddati v podružnico Jesenice, Titova 5 pod »Ugodno« 4236

Ugodno prodam modele za tračno žago in os za cirkularko. Garbajs, Zg. Otok 7, Radovljica 4237

Prodam repo in korenje. Posavc 12, Podnart 4238

Prodam NSU Primo 175 ccm. – Ogled v nedeljo do 12. ure pred Delavsko menzo, Šk. Loka 4256

Poceni prodam skoraj nov moped. – Letence 3, Golnik 4257

Prodam Lambretto LD 150, odlično ohranjeno in popolnoma opremljeno. – Ogled vsak dan v Gostišču pod Planino Trebija v Poljanski dolini 4258

KUPIM

Kupim rabljen motor od 5,5 do 8 KM, 220 V. Naslov v oglasnem oddelku 4239

Kupim letve (rimlne) za polovico hiše. Kavalar, Zg. Brniki 36 – Žabnica 4240

OSTALO

Zaradi tehničnih ovir odpade koncert orkestra RTV Beograd v četrtek, dne 17. novembra v dvorani Delavskega doma v Kranju. Vse, ki so že nabavili vstopnice, prosimo, da naj jih v teku tedna vrnejo blagajni zaradi povračila denarja 4093

Zdravnik JLA, samski, – nujno **išče sobo,** opremljeno, neopremljeno ali garsoniero v Kranju. Ponudbe oddati v oglasni oddelek pod »Pošten« 4201

Ušel je pes ovčar, rjavo črn. – Sliši na ime »Gajči«. Kdor kaj ve o njem, naj mi proti nagradi sporoči ali ga vrne na naslov: Šempeterska 15, Kranj 4243

Preklicujem blok, št. 43944, izdan v komisijski trgovini v Kranju dne 18. marca 1960. 4244

Gospodično, ki se je peljala 9. oktobra ob 17. uri skozi Kokrico, prosim, naj mi ponudi priliko, da poravnam svojo obveznost, ki sem jo obljubila v prvem oglasu. Obenem jo prosim, da mi prinese tisti predmet samo pokazat. Potem upam, da bom pomirjena. Prosim, da mi javi svoj naslov 4245

Za pomoč v gospodinjstvu in na vrtu dam hrano in stanovanje dekletu, ki dela na dve izmeni. Naslov v oglasnem oddelku 4246

Izgubljeno usnjeno rokavico dobite v Češnjevku 22 4247

AMD Kranj sprejema nove tečajnike šoferje amaterje. Tečaj se v kratkem prične. Prijavite se v pisarni AMD Kranj od 7. do 15. ure 4248

Iščem prazno ali opremljeno sobo v Kranju ali bližnji okolici. – Naslov v oglasnem oddelku 4249

Sprejmem takoj sostanovalca. – Naslov v ogl. oddelku 4250

Starinske kovance in spominske medalje iščem. Naslov v oglasnem oddelku »Glasu« 4251

Nudim hrano in stanovanje fantu, ki je vajen kmečkega dela. – Rozman, Gasilska 2, Kranj 4252

Nudim sobo tovarniški delavki za pomoč v gospodinjstvu v popoldanskih urah. Poizve se v nedeljo dopoldne pri Destovnik, Zupančičeva 20, Kranj 4253

Inteligent, osamljen, samostojen – neodvisen, želi spoznati izobraženko v starosti od 35 do 45 let. Ponudbe oddati v podružnico Jesenice, Titova 5, pod »Usoda« 4254

Potrebujem varuhinjo k eno leto staremu otroku. Prednost imajo upokojenke. Nudimo opremljeno sobo, hrano, honorar po dogovoru. Zglasiti se na naslov: Likozar Zdenka, Gasilska ul. 10 – Stražišče, Kranj 4255

Pobeglo ovco dobi lastnik na Suhi št. 20 – pri Pavcu 4259

Oddelek za notranje zadeve Kranj naproša tovariša in tovarišico, ki sta nudila v nedeljo, dne 16. oktobra 1960 med 20. in 21. uro **prvo pomoč v Savskem logu v Kranju** telesno poškodovanemu JOŽETU ŠTERNU, **da se zglasita zaradi informacij** na Oddelku za notranje zadeve Kranj, soba številka 21 ali pa na najbližji postaji Ljudske milice 4260

Za pitanje prašičev samo
REDIN
ker pospešuje debeljenje.

Iščem sobo z družinskim stanovanjem v Poljanah ali okolici. – Naslov v ogl. oddelku 4261

Na cesti I. reda od Radovljice do Spodnjega otoka sem 8. novembra okrog petih popoldan **izgubil rezervno kolo in priključnik motornega kolesa NSU Prima.** – Poštenega najditelja prosim, da ga vrne proti nagradi na naslov Zdravko Petrač, Kropa 82 4262

Žena, 45 let stara, bi šla čez zimo k dobri družini v Kranju ali bližnji okolici za varstvo otrok ali za lažja gospodinjska dela. Poizve se Krznarstvo Berčič-Cetinsky, Mojstrov trg 2, Kranj 4263

Ušla mi je ovca bele barve. – Če kdo kaj ve o njej, naj mi sporoči v Šenčur 93 ali jo pripelje nazaj 4264

Otroško copato – karirasto, visoko, **je izgubil otrok od Beksina do Jelena.** Prosim, proti nagradi vrniti pri Merkurjevi blagajni 4265

OBJAVE

VABILO

NA 47. SKUPNO SEJO OBEH ZBOROV OKRAJNEGA LJUDSKEGA ODBORA KRANJ

Na podlagi 1. točke 126. člena zakona o okrajnih ljudskih odborih (Uradni list LRS, št. 19-89/52)

sklicujem

47. redno skupno sejo obeh zborov okrajnega ljudskega odbora Kranj, ki bo **v torek, dne 15. novembra 1960 ob 8.30** v sejni dvorani Okrajnega ljudskega odbora Kranj.

Predlagam naslednji

dnevni red:

1. perspektivni program razvoja usnjarske industrije v okraju Kranj;
2. **poročilo o delu Vodne skupnosti Gorenjske** od ustanovitve, dne 20. oktobra 1958 do 1. novembra 1960.

Takoj po skupni seji bo v sejnih dvoranah okrajnega zbora in zbora proizvajalcev 39. seja okrajnega zbora in 41. seja zbora proizvajalcev okrajnega ljudskega odbora Kranj z naslednjim

dnevnim redom:

1. razprava in sklepanje o predlogu odloka o vsakoletni proslavi zgodovinskih dogodkov iz NOB in ljudske revolucije na Jelovici, povezani z zimsko športnimi prireditvami, predvsem pa s smučarskim patrolnim tekom pod parolo »Po stezah partizanske Jelovice«.

PREDSEDNIK OLO:
Vinko Hafner l. r.

OBJAVA
ZAMENJAVA VOZNIŠKIH DOVOLJENJ NA JESENICAH

Združenje šoferjev in avtomehanikov Jesenice vrši zamenjavo vozniških dovoljenj vsak torek in petek od 15. do 18. ure še do 22. novembra. Pohitite z zamenjavo vozniških dovoljenj.

KINO

Jesenice »RADIO«: 12. in 13. novembra amer. barvni cin. film ČLOVEK V SIVI OBLEKI

Jesenice »PLAVŽ«: 12. in 13. novembra angleški barvni film ABDULA VELIKI

Radovljica: 12. novembra ameriški barvni film DREVO ZA OBESANJE, predstava ob 20. uri, 13. novembra isti film predstava ob 17.30 in ob 10. uri matineja, francoski film PRECEP, predstavi ob 15. in 20. uri

Ljubno: 12 novembra ameriški barvni film PLES NA VODI – predstava ob 20. uri

Kropa: 12. in 13. novembra angleški film INTERPOL, 12. novembra predstava ob 20. uri, 13. novembra pa ob 15. in 19.30

Kranj »STORŽIČ«: 12. novembra ameriški film KOVINSKA ZVEZDA, matineja ob 10. uri, – ameriški barvni film OD PEKLA DO TEKSASA, predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri, premiera francoskega filma NOČI LUKRECIJE BORGIE, predstava ob 23. uri, 13. novembra ameriške barvne risanke LONČEK KUHAJ IN DOKUMENTARNI FILMI, predstava ob 8.30, francoski barvni film TAMANGO ob 10. uri, ameriški barvni film 20.000 MILJ POD MORJEM, ob 13. uri, ameriški barvni film OD PEKLA DO TEKSASA ob 15., 17. in 19. uri, premiera jugoslovanskega filma CAMPO MAMULA, predstava ob 21. uri

Primskovo »TRIGLAV«: 12. novembra francosko-jugosl. film LA TOUR, PAZI SE, predstava ob 19. uri, 13. novembra premiera francoskega filma NOČI LUKRECIJE BORGIE, predstave ob 15., 17. in 19. uri

Stražišče »SVOBODA«: 12. novembra premiera jugoslovanskega filma CAMPO MAMULA, predstavi ob 18. in 20. uri, 13. novembra ameriški film KOVINSKA ZVEZDA, predstava ob 14. uri, ameriški barvni film 20.000 MILJ POD MORJEM, ob 16. in 20. uri, jugoslovanski film VLAK BREZ VOZNEGA REDA, predstava ob 18. uri

Naklo: 12. novembra francoski film TAMANGO, predstava ob 19. uri, 13. novembra francosko-jugoslovanski film LA TOUR, PAZI SE, predstavi ob 15. in 19. uri, – francoski barvni film TAMANGO, predstava ob 17. uri

Cerklje »KRVAVEC«: 13. novembra ameriški barvni film – PREKINJENA MELODIJA, predstave ob 17. in 19. uri

Škofja Loka: 12. novembra ameriški cin. film GOLI IN MRTVI, predstava ob 20. uri, 13. novembra isti film, predstavi ob 17. in 20. uri

Kamnik: 12. novembra ameriški barvni film DEJVI KROKET IN GUSARJI, predstava ob 20. uri, 13. novembra isti film, predstavi ob 17. in 20. uri

Duplica: 12. novembra sovjetski barvni film TIHI DON, predstava ob 19. uri, 13. novembra isti film, predstave ob 15., 17. in 19. uri.

GLEDALIŠČE

Prešernovo gledališče, Kranj – priredi dne 12. novembra ob 20. uri v Cekljah I. B. Priestley: INŠPEKTOR NA OBISKU – gostovanje dramske sekcije Prešernovega gledališča. Vstopnice v prodaji v trgovini Krvavec – Cerklje. 12. novembra ob 20. uri v Kranju priredi Koroški akademski oktet VEČER NARODNIH IN UMETNIH PESMI, vstopnice v predprodaji pri blagajni gledališča. Dne 13. novembra ob 10. uri dopoldne URA PRAVLJIC, ob 16. uri I. B. Priestley: INŠPEKTOR NA OBISKU – izven.

TRŽNI PREGLED

V KRANJU

Fižol 85 do 100 din, mleko 30 din, ajdova moja 80 din, ješprenj 70 do 90 din, kaša 90 do 100 din, krma za kokoši 40 do 45 din, krhlji 40 din, kostanj 30 do 40 din, koruza 40 din, proso 40 din, oves 30 din, gobe 60 din za liter, sir-skuta 120 din, korenček 30 do 40 din, surovo maslo 560 do 600 din, čebula 45 do 50 din, krompir 15 do 16 din, špinača 120 din, sladko zelje 18 do 30 din, ohrovt 25 din, kislo zelje 60 din, solata 50 do 70 din, pesa 25 do 40 din, sladka repa 8 din, redkev 30 din, orehova jedrca 1100 do 1200 din, jabolka 40 do 55 din, hruške 40 do 100 din, zelena paprika 100 din za kilogram, jajca 30 do 33 din, kokoš 500 do 700 din, piščanci 300 do 380 din, zajci 720 din za kos.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V KRANJU

Poročili so se: Kuhar Janez, tovarniški delavec in Novak Helena, tkalka, Marković Blaž, delavec in Pozvek Marija, gospodinja, Zakelj Janez, strojni ključavničar in Šilar Bernardka, nameščenka, Gašperlin Egidij, kmet in Zupin Ivanka, kmetovalka, Krempuš Vincenc, tovarniški delavec in Markelj Alojzija, kmetovalka, Stendlar Stanko, posestnik in Kert Danijela, kmečka delavka.

Rodile so: Valher Marija – deklico, Maček Marija – deklico, Tepina Vida – dečka, Porenta Ivana – deklico, Pagon Branka – deklico, Novak Marija – dečka, Potočnik Angela – deklico, Galjot Milena – dečka, Ortman Olga – dečka, Habjan Frančiška – deklico, Toporiš Marija – dečka, Pipan Marija – deklico, Trilar Ivana – deklico, Erznožnik Majda – dečka, Markič Marija – dečka, Erzuhalski Ana – deklico, Zaletel Hilda – dečka, Ribnikar Ana – dečka.

Umrli so: Katrašnik Viljem, star 10 dni, Vidmar Anton, star 81 let.

Okrajna pošta Kranj 1 ima prosta delovna mesta pismonoš pri poštah: Bohinjska Bistrica, Gozd-Martuljek, Jesenice na Gorenjskem, Podnart, Poljane nad Škofjo Loko, Šenčur, Škofja Loka in Tržič.

Prednost imajo domačini, moški stari nad 16 let.

Pogoj: zdrav in neoporečen. Osebni dohodki po dogovoru. Nastop službe takoj. Interesenti naj se zglasijo pri upravnikih pošt ali v upravi OP Kranj.

Uprava Okrajne pošte Kranj 1

POROČILO

o žrebanju Jugoslovanske loterije z dne 10. novembra 1960 v Beogradu

Srečke s končnicami so zadele dinarjev:

620	4.000
740	4.000
25720	60.000
65540	100.000
74810	30.000
21	800
71	400
32571	100.400
47521	60.800
75251	30.000
83961	50.000
88751	60.000
229101	300.000
273351	200.000
92	400
072	4.000
572	6.000
882	6.000
08362	80.000
42892	30.400
33	2.000
73	400
913	10.000
02033	32.000
02433	82.000
04763	30.000
41333	82.000
69573	80.400
75133	52.000
398833	202.000
4	300
13794	50.300
16764	30.300
014294	500.300
75	600
11735	30.000
20165	30.000
23915	80.000
343765	2,000.000
36	400
86	400
03656	100.000
75586	30.400
242766	3.000.000
333496	200.000
510694	300.000
77	600
05507	50.000
40557	100.000
81367	60.000
94097	50.000
38	1.000
78	400
3268	20.000
01978	50.400
70528	50.000
87898	50.000
391718	400.000
422238	1,001.000
9	300
3509	20.300
39629	60.300
81959	30.300
775299	700.300

Problem je čas

Premalo skladb, primernih za manjše zbore

Precej je manjših krajev, kjer imajo ljudje veselje do zborovskega petja. — Največkrat pa težko uresničijo svoje želje, ker nimajo pevovodje, brez katerega si razumljivo ne moremo zamišljati pevskega zbora, vsaj organiziranega ne. Žirovničani pa imajo v tem pogledu večjo srečo. Mednje je prišla mlada glasbena umetnica — Breda Bidovčeva, ki že skoraj eno leto vodi mešani zbor žirovniške »Svobode«. V razgovoru nam je na nekaj vprašanj odgovorila takole:

— Kaj menite o zborovskem petju nasploh, predvsem pa na Gorenjskem?

— Vsekakor je osnovni problem v večini primerih pomanjkanje zborovodij. To pa morda v Sloveniji bolj občutimo kot drugje in prav to je tudi osnovni vzrok, da naše zborovsko petje večkrat zaostaja za zbori bratskih republik. — Razen pomanjkanja pevovodij pa je med podeželskimi zbori tudi

BREDA BIDOVEC

drug problem: starejši pevci so ljubosumni, če se hočejo v njihove vrste vključiti mladi ljudje. — Zaradi tega večkrat pride tudi do razdorov v zborih, ki bi imeli pogoje za delovanje.

— Kako pa je z vašim zborom v Žirovnici?

— Tudi mi imamo težave. Vsekakor pa je največji problem čas. — Zbor šteje 25 pevcev, vendar ni vaje, čeprav je samo enkrat tedensko, da bi se lahko vsi zbrali. Pri tem seveda ne gre za nezainteresiranost. Pevci so v večini zaposleni v Železarni, kjer delajo v treh izmenah. Zaradi tega sem tudi prepričana, da trpi kvaliteta — (ubranost) zbora.

— Po kakšnih skladbah sega vaš zbor?

— Kakšnih skladb naj bi se lotili manjši podeželski zbori, povzroča zborovodjem v večini primerov precejšnje preglavice. — Zanimanje za petje vsekakor upade, če zbor študira že »izpete« pesmi. Sodobnejših del, tudi za manjše zbore pa ni, čeprav so naši skladatelji dokaj plodoviti. — Vendar pa je večina njihovih del primerna za večje in sposobnejše zbore. Zato mislim, da bi se morali skladatelji lotiti tudi kompozicij, s katerimi bi zadovoljili in tudi razveselili majhne ansamble. Če bi imeli večjo izbiro takšnih skladb, bi vsekakor lahko imeli tudi večje število podeželskih zborov. Torej gre za principielen problem, ki se ga bodo morali naši glasbeniki, skladatelji in pedagogi - lotiti. B. F.

Med najdelavnejšimi, čeprav nimajo prostorov

Obetajoča perspektiva: javorniški „svobodaši" bodo dobili kulturni dom

Razveseljiva je ugotovitev, do katere je kaj lahko priti letos že ob začetku nove kulturno-prosvetne sezone. Le redka društva so prejšnja leta tako zgodaj zastavila z delom, medtem ko smo letos že lahko videli nekaj premier amaterskih gledaliških skupin in drugih prireditev »Svobod« in kulturno-umetniških društev. Žal pa je v največjih primerih še vedno osrednji problem prostor in sredstva. Tako je tudi na Javorniku, kjer dela vsekakor ena najbolj delavnih »Svobod« na Gorenjskem. O težavah in načrtih tamkajšnje »Svobode« smo se nekaj več razgovarjali s predsednikom Jankom Orešnikom.

Vse sekcije javorniške »Svobode« so že pričele z delom, pravzaprav so že bolj ali manj v zaključnih pripravah za bližnje nastope. »Vendar pa ni naš namen,« nam je med drugim povedal tovariš Orešnik, »da bi si letos postavili preveč nalog, mislim, da bi se lotili številnih prireditev. — V načrtu imamo, da si letos in delno prihodnje leto zagotovimo pogoje, ki nam bodo v prihodnje omogočali pestrejšo kulturno-prosvetno dejavnost. Naše sekcije delajo v neprimernih prostorih in še v teh le gostujejo. Vsekakor je to žalostno dejstvo, zlasti še, ker vemo, da v našem društvu aktivno dela skoraj 600 članov.«

V PRIPRAVAH

Pevski zbor, mešani in moški, se pod vodstvom Poldeta Mejača že nekaj časa pripravljata za večji koncert, ki ga bo posnela na magnetofonski trak tudi ljubljanska RTV. Prav tako se z istim namenom pripravlja tudi godba na pihala, medtem ko vse ostale sekcije izvršujejo svoj redni program.

Zapisali smo že, da je osrednji problem javorniške »Svobode« — prostor in sredstva. Toda vprašanje prostorov bo v bližnji prihodnosti rešeno. Vse kaže, da bodo spomladi začeli z gradnjo novega kulturnega doma, za katerega so načrti že izdelani. Sredstva pa bodo ostala problem tudi v prihodnje. S 148.000 dinarji, kolikor jih je »Svoboda« dobila lani (to je tudi nekakšen letni povpreček), pa tudi v urejenem kulturnem domu ni možno doseči večjih uspehov. Problem pa je toliko večji, ker obstaja nevarnost, če »Svoboda« ne bo dobila potrebnih sredstev, da bo morala prenehati tudi z nekaterimi sedanjimi dejavnostmi. — Godba na pihala ima na primer dotrajane instrumente, vse več pa je mladih, ki bi radi sodelovali v godbi. Pevski zbori nimajo krojev. Spričo kvalitete tamkajšnjega pevskega zbora pa bi pevci vsekakor morali imeti enotna oblačila. Tamburaški zbor ima dotrajane instrumente. Torej se je finančnega vprašanja treba lotiti z večjo zavestjo kot doslej. B. F.

BEVKOVA BIBLIOGRAFIJA

O pisatelju Francetu Bevku zmerom poudarjamo, kako silno plodovit je in kako radi ga beremo, točnega pregleda nad njegovim obsežnim delom pa nima nihče. Zato je bila skrajna potreba, da bi se v primernem priročniku izdal kar se da popoln, pregleden in zanesljiv popis vseh Bevkovih del, ki so izšla v samostojnih knjižnih izdajah. To zamisel sta za pisateljevo sedemdesetletnico uspešno rešila Marijan Brecelj, knjižničar v Študijski knjižnici v Novi Gorici, in založba Lipa v Kopru. Iz drobne knjižice na 64 straneh izvemo, da je do danes izšlo že 148 izvirnih Bevkovih knjig, poleg tega pa še 28 kujig, ki jih je pisatelj priredil ali iz tujih jezikov prevedel, ter 36 Bevkovih prevodov v tuje jezike, skupaj 212 knjig. Razen tega je za letos napovedanih še osem tiskov. Čeprav Bevkove knjige niso posebno debele, vendar že njih nenavadno veliko število silno preseneča in postavlja pisatelja na prvo mesto. Knjižna razstava pa to nevsakdanje knjižno bogastvo kaže v še posebno jasni sliki, ki nas navdaja z občudovanjem in ponosom obenem.

Knjižico v nestandardni in za spremembo v nič dolgočasni obliki spremljajo ponatisi številnih ilustracij in naslovnih strani Bevkovih knjig ter čeden izbor pisateljevih portretov. Tako je bibliografija tudi po obliki in opremi prav posrečena počastitev jubilantove sedemdesetletnice.

S. B-c

Filmi, ki jih gledamo

ZDRAVNIK BREZ DELA

Film angleške proizvodnje, ki je tokrat po »Festivalu premierskih filmov« ob Gorenjskem sejmu ponovno na sporedu v kranjskih kinematografih, je zabavno filmsko delo brez kakršnihkoli globljih pretenzij. Glavni namen filma je zabavati in to je, ob mnogih smešnih situacijah, ki nastajajo pri iskanju služb mladih zdravnikov, filmu tudi uspelo.

VLAK BREZ VOZNEGA REDA

Bulajićev film »Vlak brez voznega reda« smo v teh dneh po mnogih uspehih doma in na tujem lahko videli tudi v Kranju. Film je brez dvoma izreden uspeh jugoslovanske kinematografije. — V svoji zgodbi sega v pot dalmatinske vasi s Krasa v rodovitno panonsko nižino, kjer so po končani vojni ti ljudje dobili zemljo (zgodba se dogaja leta 1946). Ob odličnih igralcih je režiser uspel naslikati celo galerijo oseb in načeti kopico drobnih človeških zgodb. — Vse to je tako pristno in domače, da mora prevzeti človeka. Vas Tupolovo, kamor potujejo kolonisti — tako ime so nadeli tem ljudem — pa postaja na vlakovi progi — daljnje svetle sanje vseh teh ljudi; nekakšna Indija Koromandija naših mladih dni. Vsekakor je film v vseh pogledih uspeh jugoslovanskega filma. Omenimo naj tudi kamero in nekatere izredno domiselne posnetke (na primer zaključena sekvenca).

LJUBEZEN IN OBREKOVANJE

V Kamniku je te dni na sporedu prijeten De Siccov film »Ljubezen in obrekovanje«. Scenarij je kot skoraj za vse De Siccovo filme, napisal Zavattini, režiral pa ga je Alessandro Blasetti. Film je kakor smo že rekli, prijeten in na duhovit način načenja drobne probleme mladih ljudi. Seveda je poleg vsega tudi tokrat najboljši Vittorio de Sicca s svojo odlično igro. P. B.

Javorniški tamburaši bi radi nove instrumente, pa tudi primernejše prostore za vaje

Za začetek sezone

124 slušateljev v šoli za odrasle - Priprave za oddelek srednje ekonomske šole - Gospodinjska tečaja

Letošnji uspehi ob novi sezoni na področju splošnega in strokovnega izobraževanja v blejski občini so zelo lepi. Vsa dejavnost je zajela zlasti Bled, Gorje; nekoliko manj pa ostale kraje v komuni. Doslej so se še zlasti uveljavile politična šola, šola za starše ter administrativna šola. Vse te oblike izobraževanja so pričele z delom v oktobru. Politično šolo obiskuje 28 slušateljev, ki so imeli po tri predavanja in konsultacije. Šola za starše je pričela z delom v drugi polovici oktobra in jo obiskuje 124 slušateljev. Doslej so se zvrstila tri predavanja: Družina v socialistični družbi, Starši in otroci med seboj ter o Spolni vzgoji. Posebno zanimivo je bilo predavanje Franceta Pedička o Spolni vzgoji. Večerna administrativna šola ima reden pouk štirikrat na teden in jo obiskuje 20 slušateljic iz Bleda in okolice.

Spričo potrebe po oddelku ekonomske šole za odrasle so se odločili, da bodo s to pričeli že v drugi polovici novembra. Zanimanje za šolo je veliko, saj se je doslej že prijavilo 40 kandidatov. V drugi polovici novembra nameravajo tudi pričeti z gospodinjsko-gostinskimi tečaji na Bledu in v Gorjah. Te tečaje pripravlja Delavska univerza skupaj z občinskim odborom Rdečega križa. Na teh tečajih bodo slušateljice poslušale predavanja iz gospodinjstva, zdravstva, strežbe in moralne vzgoje.

-jb

IVERI

● Oktobrska številka revije »Jezik in slovstvo« prinaša Dušana Pirjevca razmišljanja o nekaterih sodobnih vprašanjih slovenske literarne zgodovine ter članek Franceta Jakopina o rabi pogojnih veznikov. Franc Zadravec piše o realizmu pri Slovencih med obema vojnama. Poleg teh razprav prinaša revija tudi več ocen, poročil in zapiskov.

● Podatki za LRS za leto 1957 kažejo, da je v tem letu izšlo v naši republiki 686 knjig v nakladi 2,804.000 izvodov. V letu 1958 pa je v naši republiki izšlo 610 knjig v skupni nakladi 2,872.000 izvodov.

● V knjižni zbirki »Ljudska knjiga« so v zadnjem času izšle tele zanamive knjige: Anatole France — Thais; S. G. Colette — Potepinka ter Panstovski — Črno morje.

● Lani je bilo v ZDA izdanih 622.163.000 knjig. Ta številka skupne naklade je bila več ko 10 odstotkov večja od števila v letu 1958.

● Veliki filmski umetnik Jean Gabin snema v teh dneh nov film pod naslovom »Starec in starka«. Film režira režiser Grangier.

900 LET BELJAKA

Primerjava dveh zbornihov - Nov slovenski tisk iz leta 1580

Pol leta pred našo proslavo 900-letnice mesta Kranja je slavil enak jubilej tudi Beljak na Koroškem in v počastitev tega dneva odprl za promet nov most preko Drave. Mesto Beljak ima točno določen dan 8. februarja 1060, ko je kralj Henrik IV. podelil kraju trške pravice, Kranj pa se s takim določenim datumom in tako jasnim dogodkom ne more ponašati. Ker so stari Kranjčani silno ljubosumno skrivali svoje mestne privilegije in druge listine pred tujci, celo pred zgodovinarjem Valvasorjem, njihovi potomci nimajo nobenih zanesljivih sporočil. Zato je tudi naša 900-letnica precej problematična. Koristno bi bilo, da bi jo kdo znanstveno obdelal.

Svojo častitljivo obletnico sta obe mesti počastili z izdajo posebnega spominskega zbornika. Beljaški »900 Jahre Villach« je za nas zanimiv in poučen, ker se nehote vsiljuje primerjava z našim zbornikom »900 let Kranja«.

Oba zbornika je izdala mestna uprava, oba imata enak format in oba sta vezana v celo platno in tudi platnice so enako opremljene. Tako se nam vsiljuje misel, da je imel kranjski zbornik svoj vzor v beljaškem, vsaj kar se tiče opreme in vezave. Sicer pa je med obema precejšnja razlika. Pri kranjskem je sodelovalo 6 piscev več, prinaša tri prispevke več in je obilneje ilustriran. Beljaški pa ima dve barvasti prilogi, šteje dobrih 60 strani več, je natisnjen na finejšem papirju in razkošneje ilustriran in opremljen. Po vsebini pa je beljaški skoro samo zgodovinski, medtem ko ima kranjski nekaj člankov, ki se ukvarjajo tudi s problematiko našega časa. Vsak zase pa sta prav čedna počastitev velike obletnice in kar priporočljiv vzorec za druge.

Beljaški zbornik je za Slovence pomemben ne samo zato, ker stoji mesto na slovenski zemlji onstran državne meje in ker obravnava preteklo življenje našega človeka, ampak še zaradi tega, ker nekateri članki obravnavajo tudi vprašanja kranjske dežele in ker z razpravami sodelujeta dva slovenska znanstvenika. Fr. Stele je prispeval 22 strani dolgo razpravo o znamenitem slikarju Janezu Ljubljanskem iz 15. stoletja, ki je bil sin slikarja Friderika iz Beljaka in prinesel k nam očetovo slikarsko tehniko. Še enkrat obsežnejša je razprava Josipa Žontarja iz zgodovine gospodarskih in sorodstvenih odnosov Beljaka in njegovih prebivalcev do Kranjske, Primorske in Hrvatske do konca 16. stoletja.

Zbornik ima za Slovence še tretjo pomembnost. V njem je Oskar Sakrausky odkril doslej popolnoma neznan slovenski protestantski katekizem iz leta 1580. Natisnil ga je Janž Mandeljc v Ljubljani. Uvršča se med zadnje njegove ljubljanske tiske ter njih število pomnožuje na 27 znanih tiskov.

S. B-c

Rimske najdbe

Že od davnih časov so strokovnjaki in ljubitelji starožitnosti radi iskali po naših krajih sledove rimske kolonizacije iz prvih stoletij našega štetja. Odkrili so jih po raznih krajih kar precej, tako v okolici Smarne gore, Mengša, med Bledom in Ribnim, vzhodno od Brezij, pri Sv. Ambrožu pod Krvavcem, v Podhruški pri Kamniku, toda največje rimsko grobišče so našli v Bobovku pri Kranju.

Odkopavanje še ni zaključeno, zato imamo za sedaj le začasna poročila. Najnovejše izsledke sta v zadnjih dveh številkah Arheološkega vestnika objavila sodelavca kranjskega Mestnega muzeja Peter Petru in Andrej Valič. Bogate najdbe dokazujejo, da je moralo biti v Bobovku ob križišču dveh pomembnejših rimskih cest večje posestvo, najbrž planšarsko.

S. A. B.

Nekaj (zapoznelih) misli ob kranjskem zborniku

Za občinski praznik je v Kranju letos izšel spominski zbornik »900 let Kranja«, ki smo ga vsi z zanimanjem pričakovali in toplo sprejeli. Reči je treba, da je izpolnil naša pričakovanja: ne le, da je zelo okusno urejen in opremljen in da že s tega vidika predstavlja knjigo, ki je našla primerno mesto na vsaki knjižni polici, pač pa je zbornik prinesel tudi toliko zanimivega gradiva o preteklosti in sedanjosti našega mesta z okolico, da ga je vsakdo z zanimanjem prebral, da je vsakdo v njem našel nekaj, kar ga je posebno zanimalo in o čemer je že večkrat iskal podatke tu in tam, pa jih ni našel.

Zbornik je izšel, vsi smo soglasni o njegovi koristnosti, vsi smo pozdravili pobudo Občinskega ljudskega odbora, da za 900 let Kranja izda to publikacijo. In kaj sedaj? Naj ostanemo pri tem? V zborniku ni vsega, kar bi bilo potrebno povedati o bogati zgodovini našega kraja, tu so drobci iz mozaika, ki bi ga bilo potrebno dopolnjevati iz leta v leto. Marsikaj o naši bližnji in daljni preteklosti še ni znanega. Vendar so tu ustanove in ljudje, ki raziskujejo našo preteklost in zakonitosti razvoja sedanje družbe; tu je kranjski Mestni muzej z bogatim etnografskim, arheološkim, umetnostnozgodovinskim in drugim gradivom; tu je Muzej NOB v Kranju — kulturna ustanova, ki ji upravni in družbeni organi dajejo vse premalo pomoči, ki pa je s svojim delom, zlasti pri zbiranju podatkov za topografijo NOB, v zadnjem času dosegla že kar zavidljive uspehe. Z objavljanjem tega gradiva bi se slika naše preteklosti dopolnjevala iz leta v leto. Predvsem bi bilo treba pohiteti z objavljanjem dokumentarnega gradiva in zapisovanjem spominov iz NOB, da bi na ta način čimprej zbrali material za izdelavo temeljitejšega pregleda zgodovine — NOB na Gorenjskem. Razen tega imamo v Kranju gledališče, knjižnico, Zavod za izobraževanje kadrov in proučevanje organizacije dela, imamo tovarne s svojimi problemi, imamo stalne likovne razstave v Mestnem muzeju. Tu žive tudi pesniki in prozaisti, ki bi jih brez dvoma bolje poznali in bi se tudi laže uveljavili, če bi imeli v Kranju zbornik, ki bi objavljal njihova najboljša dela. Urbanistična in komunalna vprašanja so na Gorenjskem nasploh specifični problem, povezan z nadaljnim razvojem turizma kot pomembne gospodarske panoge. O vsem tem sicer piše »Glas«, toda to so problemi, ki zahtevajo temeljitejšo obdelavo, za kar pa v našem listu ni prostora.

Potreben bi bil torej periodični Zbornik, ki pa ne bi smel biti strogo lokaliziran samo na te ali one probleme, na to ali na ono vejo raziskovalne in ustvarjalne dejavnosti (o čemer imamo slabe izkušnje z »Gorenjsko revijo za kulturo«, ki je bila preozka v svojih hotenjih in načrtih, da bi našla zadovoljiv odmev med bralci!), pač pa bi moral biti Zbornik v pravem pomenu besede, vsebinsko podoben letošnjemu spominskemu, morda dopolnjen z literarnimi prispevki, reprodukcijami likovnih in kiparski del, s članki in razpravami iz naravoslovja, z drobnejšimi informacijami in podatki trajnejše vrednosti itd., tehnično pa bi bil iz finančnih razlogov skromnejši, ker sicer ne bi bil dostopen širšemu krogu bralcev.

Taka publikacija bi bila v Kranju zares nujno potrebna. Za vzor nam je lahko Škofja Loka (»Loški razgledi« so letos izšli že osmič in so postali že zelo popularni, razen tega pa so v Loki izdali I. del topografije NOB!), Kamnik (»Kamniški zbornik«), Jesenice (ena osnovnih nalog revije »Železar« je objavljanje gradiva o železarski zgodovini Gorenjske!) in še vrsta drugih krajev v naši ožji in širši domovini. Prispevki ne bi smeli biti vezani strogo na kranjsko občino, čemer bi morali prilagoditi tudi financiranje Zbornika. Sicer pa bi se bilo treba o financiranju, o izdajatelju, obliki, vsebini itd. pogovoriti. Bistveno je, da se odločimo za tovrstno periodično publikacijo, da nadaljujemo z letos začetim delom — to pa bo mogoče le s sodelovanjem vseh, ki bi lahko karkoli prispevali k uspehu in z malo več dobre volje in prizadevnosti, kot jo je bilo čutiti doslej.

Vprašanje, ki ga s tem načenjamo, bi bilo vsekakor hvaležno področje dela novo ustanovljenega kluba kranjskih kulturnih delavcev. Zato bi bilo priporočljivo, da bi člani kluba o tem razmišljali in izdelali tudi konkretne predloge ter jih predložili v potrditev ustreznim organom.

Andrej Triler

RADIJSKI IN TELEVIZIJSKI SPORED

OD NEDELJE, 13. NOVEMBRA DO SOBOTE, 19. NOVEMBRA 1960

RTV LJUBLJANA

Poročila poslušajte vsak dan ob 5.05, 13., 17., 22., 23. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30. Ob nedeljah pa ob 6.05., 7., 13., 15., 22. in 24. uri ter radijski dnevnik ob 19.30.

NEDELJA, 13. novembra

6.00 Jutranji pozdrav
6.30 Vedri zvoki
7.15 Reklame
7.30 Radijski koledar in prireditve dneva
7.35 Pihalni orkester LM
8.00 Mladinska radijska igra
8.40 Iz albuma otroški pesmi
8.55 Z zabavno glasbo v novi teden
9.45 Naša gora – simfonična pesnitev
10.00 Še pomnite tovariši...
10.30 Slovenski zbori in samospevi z orkestrom
11.00 Za nedeljsko popoldne
11.30 Spogledovanje s smrtjo – nedeljska reportaža
12.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – I.
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Za našo vas
13.45 Koncert pri vas doma
14.15 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo – II.
15.15 Reklame
15.30 Od včeraj in od danes
16.00 Humoreska tega tedna
16.20 Kar radi poslušate
17.10 Peli so jih mati moja...
17.30 Radijska igra
18.11 Glasba za dve flavti, dve oboi in godala
18.20 Godala v tričetrtinskem taktu
18.40 Kmečka godba vam igra
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.05 Izberite melodijo tedna
20.50 Godala v ritmu
21.00 O Verdiju in njegovem delu
22.15 Ples ob radijskem sprejemniku
23.05 Nočni koncert

PONEDELJEK, 14. novembra

5.00 Dobro jutro
5.10 Nekaj domačih
6.30 Reklame
8.05 Fantastična prodajalna – baletna suita
8.40 Plesni ritmi
9.00 Naš podlistek
9.20 Arije iz oper Manon, Faust in Mignon
10.15 Melodije raznih dežel
10.40 Ljubljanski komorni zbor p. v. Slavka Zlatiča
11.00 Po svetu jazza – I. oddaja
11.30 Za otroke
12.00 Trio Maksa Kovačiča
12.15 Radijska kmečka univerza – ing. Dušan Modic: Petletni načrt sadjarstva
12.25 Majhni zabavni ansambli
12.45 Petnajst minut samospevov
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Sanjska dežela – izvaja Mariborski instrumentalni ansambel
13.50 Popevke na tekočem traku
14.15 Jugoslovanske radijske postaje pozdravljajo
15.15 Obvestila, reklame in zabavna glasba
15.40 Naši popotniki na tujem
16.00 Operne melodije
17.15 Soferjem na pot
18.00 Sportni tednik
18.15 Slavni umetniki – VI.
18.50 Človek in zdravje
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Glasbeni variete
20.40 Kulturna tribuna
20.55 Slovnostni koncert ob 15-letnici ustanovitve Srednje glasbene šole v Mariboru
22.15 Iz naših studiov
23.05 Zavrtite se
23.55 Prijeten počitek

TOREK, 15. novembra

5.00 Dobro jutro
5.25 Nekaj domačih
6.30 Reklame
8.05 Glasba na delu
8.30 Operne uverture
8.55 Radijska šola za srednjo stopnjo
9.25 Convertino za trobente in godalni orkester
9.40 Obrtniški moški zbor Enakost iz Kranja
10.15 Izberite melodijo tedna
11.00 Klavirske skladbe romantičnih mojstrov
11.30 Deset minut iz naše beležnice
11.40 Od valčka do sambe
12.00 Instrumentalni ansambel Srečka Dražila
12.15 Kmetijski nasveti – ing. Gvidon Fajdiga: Ravnanje s krmnimi posevki, ki jih zajame mraz
12.25 Zabavni orkester Mantovani
12.40 Pisani zvoki z Dravskega polja
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Od Händla do Falle
14.05 Radijska šola za višjo stopnjo
14.35 Zvočna mavrica
15.15 Obvestila, reklame in zabavna glasba
15.40 Listi iz domače književnosti
16.00 Izbrali smo za vas
17.15 Razgovor z volivci
17.25 Simfonija v E-duru
18.00 Iz naših kolektivov
18.15 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe – V.
18.45 Novi izobraževalni obzornik
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Komorni zbor RTV Beograd
20.30 Radijska igra
20.55 Etuda št. 11 v a-molu op. 25
20.59 Ljubljana – Zagreb – Beograd – spored popevk
21.30 Jugoslovanska glasba 1959
22.15 Komorni večer pri W. A. Mozartu
23.05 Po svetu jazza
23.35 Plesna glasba
23.55 Prijeten počitek

SREDA, 16. novembra

5.00 Dobro jutro
5.10 Nekaj domačih
6.30 Reklame
8.05 Mladina poje
8.30 Orkestralne miniature
9.00 Jezikovni pogovori
9.15 Igramo za vas
10.15 Od arije do arije
11.00 Ritmi velikih mest
11.30 Za cicibane
12.00 Štirje fantje špilajo...
12.15 Radijska kmečka univerza – ing. Lojze Hrček: Uspehi dosedanje obnove vinogradov
12.25 Zabaven opoldanski spored
13.15 Obvestila in zabavna glasba
14.05 Radijska šola za srednjo stopnjo
14.35 Lahka medigra
14.40 O, Podjuna...
15.15 Obvestila, reklame in zabavna glasba
15.45 Radijska univerza
16.00 Koncert po željah poslušalcev
17.15 Sestanek v sredo
17.30 Zabavni zbori
17.45 Jazz na koncertnem odru
18.00 Kulturna kronika
18.20 Od Gallusa do Hindemitha – VI. oddaja
18.45 Pozdrav z gora
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Hlapec Jernej – opera
20.30 Zabavni orkester RTV Beograd
22.15 Ljubiteljem današnjih popevk
22.50 Literarni nokturno
23.05 Iz modernega glasbenega sveta – VI. oddaja

ČETRTEK, 17. novembra

5.00 Dobro jutro
5.25 Nekaj domačih
6.30 Reklame
8.05 Glasba na delu
8.35 Poje Ljubljanski oktet
8.55 Radijska šola za višjo stopnjo
9.25 Dva naša solista pred mikrofonom
10.15 Popevke in ritmi
10.40 Pet minut za novo pesmico in Pozdravi mladim risarjem
11.00 Melodije iz Španije
11.20 Koncert za klavir in orkester št. 1 v e-molu
12.00 Vaški kvintet s pevci
12.15 Kmetijski nasveti – ing. Jože Šilc: Prvo zimsko dognojevanje oziminam
12.25 Dva prizora iz opere Glumači
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Šiptarske pesmi in plesi
13.45 Veliki zabavni orkestri
14.05 Dve simfonični pesnitvi
14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo
15.15 Obvestila, reklame in zabavna glasba
15.40 Iz svetovne književnosti
16.00 Pevka Majda Sepe
16.15 Pesnikova ljubezen in življenje – IV.
17.15 45 minut turizma in melodij
18.00 Iz Puccinijeve Tosce
18.30 Zabavni orkester Eddie Barclay
18.45 Ljudski parlament
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov
20.45 Pesniki poljskega Skamandra
21.25 Domovina – simfonija v enem stavku
22.15 Po svetu jazza
22.45 Poeme za violino in klavir
23.05 Eartha Kitt – St. Louis blues – oddaja s komentarjem
23.45 Ted Heath in njegov orkester
23.55 Prijeten počitek

PETEK, 18. novembra

5.00 Dobro jutro
5.10 Nekaj domačih
6.30 Reklame
8.05 Simfonietta
8.30 Od Beograda do Moskve
9.00 Naš podlistek
9.20 Mešani zbor Glasbene matice
9.30 Kotiček za mlade ljubitelje glasbe
10.15 Igra violist Pavle Škabar
10.35 Zabavni orkester Raphaele
11.00 Dvospevi iz ruskih oper
11.30 Človek in zdravje
11.40 Črez kontinente
12.00 Zadovoljni Kranjci
12.15 Radijska kmečka univerza ing. Božo Alič: Skrb za kakovostno seme
12.25 Operetni zvoki
12.40 Domači napevi izpod zelenega Pohorja
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Pet pevcev – pet popevk
13.45 Pihalni orkester JLA
14.05 Radijska šola za nižjo stopnjo
14.35 Poje sopranistka Zinka Kunc
15.15 Obvestila, reklame in zabavna glasba
15.45 Radijska univerza
16.00 Petkovo glasbeno popoldne
17.15 Razgovor z volivci
17.25 Vrtimo ploščo za ploščo
18.00 Iz naših kolektivov
18.15 Orkester Tony Leutwiler
18.30 Tako pojo in igrajo tuji narodi
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Domače popevke
20.15 Tedenski zunanjepolitični pregled
20.30 Veliki skladatelji, kot so jih opisali njihovi sodobniki
21.15 O morju in pomorščakih
22.15 Mladim plesalcem
22.50 Literarni nokturno
23.05 Nočni koncert del Bele Bartoka

SOBOTA, 19. novembra

5.00 Dobro jutro
5.25 Nekaj domačih
6.30 Reklame
8.05 Glasba ob delu
8.30 Skladbe za harfo in violončelo
8.55 Radijska šola za nižjo stopnjo
9.25 Ali vam ugaja
10.15 Odmevi z baletnega odra
11.00 Po svetu jazza; II. oddaja
11.30 Pionirski tednik
11.50 Slovenski umetniki igrajo mladim poslušalcem
12.00 Komorni zbor RTV Ljubljana
12.15 Kmetijski nasveti: ing. Janez Verbič: Pitanje prašičev
12.25 Zabaven opoldanski spored
13.15 Obvestila in zabavna glasba
13.30 Z naših hribov in dolin
13.50 Odlomki iz Wagnerjevih oper
14.20 Šport in športniki
14.35 Naši poslušalci čestitaje in pozdravljajo
15.15 Obvestila, reklame in zabavna glasba
15.40 S knjižnega trga
16.00 Zvočni kaleidoskop
16.40 Moški zbor Jože Moškrič
17.15 Po kinu se dobimo
17.45 Tri turkestanske ljubavne pesmi
18.00 Jezikovni pogovori
18.15 Glasba za razvedrilo
18.45 Okno v svet
19.00 Obvestila, reklame in zabavna glasba
20.00 Nmáu čez izaro...
20.30 Dovolite, ime mi je Cox – II. epizoda
21.00 Melodije za prijeten konec tedna
22.15 Oddaja za naše izseljence
23.05 Zaplešite z nami

Televizijski spored

NEDELJA, 13. novembra

9.30 Kmetijska oddaja
10.00 Serijski film za otroke Prenos event. športnega dogodka
18.00 Plesna šola
20.00 Sedem dni
20.30 Neapeljsko zlato – italijanski film

PONEDELJEK, 14. novembra

19.00 TV pregled
19.25 Znanost in tehnika
20.00 TV dnevnik
20.15 Tedenski športni pregled
20.30 Anifle ali Sanica – prenos drame iz ljubljanskega gledališča

TOREK, 15. novembra

20.50 Prenos italijanske televizije

SREDA, 16. novembra

18.00 Oddaja za otroke
18.45 Film iz serije Svet v znamkah
19.00 Čas, ljudje in dogodki
20.00 TV dnevnik
20.15 6 slavnostnih vabil
21.30 Reportaža Miljenko Stančič – slikar

ČETRTEK, 17. novembra

9.00 TV v šoli
18.00 Jervlev načrt – film za otroke
18.10 Družinska oddaja
18.30 Tisoč milj oddaljen alibi – TV film iz serije Interpol
19.00 Poti med kontinenti in oceani
19.30 TV obzornik
20.00 TV dnevnik
20.20 TV kiosk
20.30 Spoznavajmo svet in domovino
21.30 Predstavljamo vam violinista Dejana Bravničarja

PETEK, 18. novembra

19.30 Družinska oddaja
20.00 TV dnevnik
20.15 Odmevi s festivala Opatija 1960

SOBOTA, 19. novembra

18.00 »Izlet« prenos iz Maribora
20.00 TV dnevnik
20.15 TV reklame
20.30 Pravda za oslovo senco – zabavna oddaja
21.30 Film iz serije Nevarnost je moj poklic

Ob zgodovinskih najdbah v Bohinju

BOHINJ - najstarejše železarsko središče v Evropi

Eden izmed biserov Gorenjske je nedvomno Bohinj. Slovi predvsem zaradi naravnih lepot, znan pa je tudi po svojih zgodovinskih dogodkih.

O Bohinju so učene glave na Dunaju – prestolnici avstroogrske – prvič slišale leta 1848, ko se je razvedelo za bogate arheološke najdbe v Vojvodini Kranjski. Med njimi je bil geolog A. plemeniti Morlot (po rodu Švicar), ki je čital »Costov potepis«, iz katerega je zvedel o presenetljivih najdbah na Ajdovskem gradcu pri Bohinjski Bistrici, ki sta jih odkrila bistriški učitelj Jakob Menciger in kaplan Janez Brence. Po zaključenih geoloških raziskavah Julijskih Alp, ki jih je izvedel Morlot po nalogu gegnostičnega montanističnega in geološkega zavoda na Dunaju, se je lotil izredno pomembnega dela. S skupnimi napori Bističanov in ob strokovnih nasvetih znanega Zoisovega metalurga Franca Sprunga (upravitelja Zoisovih fužin), je Morlot raziskal Ajdovski gradec – spomenik prastarega železarstva.

Morlot in Sprung sta ugotovila, da je bil Ajdovski gradec železarska postojanka Karnov in pozneje rimska železarna. Dolgo časa je bil Ajdovski gradec močno utrjena postojanka in varuh trgovske poti, ki je peljala čez dvoje sedel. – Bačo in Suho do južnih bohinjskih gora proti Tolminu in Ogleju v Lombardiji.

dischgraetz je minilo več desetletij. Šele leta 1937 je ponovno začel raziskovati arheološka tla – Ajdovski gradec in Bitensko polje – naš rojak, doma iz okolice Kranja, znameniti arheolog dr. Valter Šmid. Odkritja Valterja Šmida so bogatila zgodovino Bohinja, saj mu je uspelo odgrniti zaveso 2500-letnega železarstva in s tem uvrstiti Bohinj med najstarejša železarska središča v Evropi.

Valter Šmid se ni zadovoljil z uspehi pri odkrivanju Ajdovskega gradca na levem bregu Save Bohinjke, raziskal je še stara bivališča na Dunaju pri Jereki, Srednji vasi na Žlanu in Koritih pri Nomnju. Dvaindvajset let po Šmidovih raziskavanjih se je lotil raziskovalnega dela v Bohinju arheolog Stane Gabrovec iz narodnega muzeja v Ljubljani. Izkopavanja je nadaljeval po začrtani poti Valterja Šmida. Ena njegovih pomembnih najdb za tehnično zgodovino železarstva je vsekakor del noža, izkopanega iz groba v Srednji vasi. Ta primer kaže na izredno sposobnost starih železarjev, ki so pridobivali svoje železo iz edinstvene bogate železne rude »bobovca«.

Vse dosedanje zgodovinske navedbe postavljajo Bohinj v hallstattsko – zgodnjo latensko dobo, h prazgodovinskim gradiščem pa prištevajo Ajdovski gradec, Dunaj pri Jereki in kraj na Žlanu.

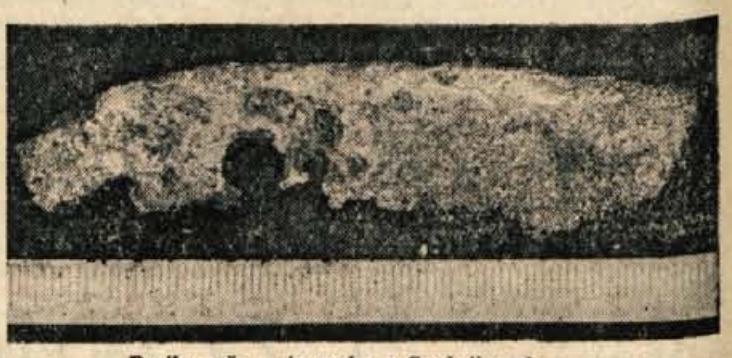

Rezilo noža – iz groba v Srednji vasi

Leta 1888 in 1889 so v zgornji bohinjski dolini na griču Dunaju pri Jereki našli bronaste in železne predmete. Važno odkritje je bila žlindra, kar je pomenilo, da so na griču Dunaju obstajala tudi prastara železarska topilna ognjišča. Od izkopavanj, ki sta jih v Bohinju izvedla Morlot in Win-

Med najstarejše prebivalce pa sodijo Karni, keltskega rodu.

4. novembra lani me je presenetila najdba kamnitega nožička »artefakta«, ki sem ga našel v vznožju vasi Studor. 10. oktobra lani pa sem z dijaki TSŠ z Jesenic našel še lepši nožiček in večje število okruškov ter prastare

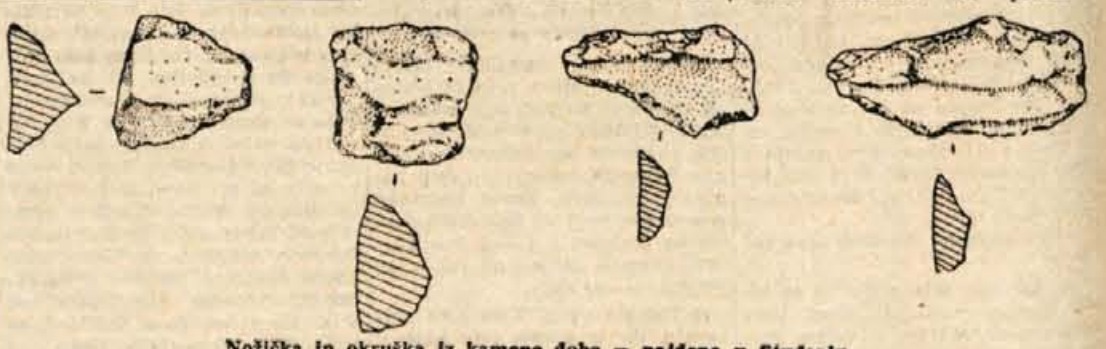

Nožička in okruška iz kamene dobe – najdeno v Studarju

ostanke železarstva na kamnitem plazu nad vasjo Studor.

Želeti bi bilo, da bi omenjene najdbe pripomogle, da bi Bohinj postal še znamenitejši in bi naj bil zares najstarejša intropološka in arheološka postaja v prelepi Gorenjski.

Aleksander Rjazancev

Gangster se je spodtaknil

Kralj ameriških gangsterjev pred sodiščem zaradi davčne utaje

Anthony Accardo, ki ga imajo mnogi Američani za naslednika zloglasnega gangsterja Al Caponeja, se je slednjič znašel na zatožni klopi. Prav tako kot njegov vzornik, ki je bil zaradi davčne utaje pred 29 leti obsojen na 11 let ječe, stoji Accardo zaradi podobnega prestopka pred sodnikom.

Accardo je mobiliziral četo odvetnikov in prič, da bi ušel usodi svojega predhodnika, ki je bil osem let po obsodbi odpuščen iz ječe kot bolan in zlomljen mož.

Pravzaprav je naravnost smešno, kaj očita obtožnica zloglasnemu »Tonyju«: dolži ga, da je svoj osebni avto označil kot kamion za prevoz piva, da bi plačal zanj manjši davek.

Accardovi zagovorniki so privedli pred sodišče skupino prič, ki naj bi dokazale, da se je gangster zares ukvarjal s prevozom piva.

Če pa Accardo ne bo dovolj pazil, ga utegnejo njegove lastne razbremenilne priče hudo obremeniti. Sodišče je namreč priredilo to razpravo z »zahrbtnim« namenom. Ta prestopek z avtom je namreč edini, ki ga lahko oblasti temu gangsterskemu kralju dokažejo. Razlog zaradi katerega ga nameravajo vtakniti za rešetke namreč ni tako važen kot dejstvo, da zloglasnega »Tonyja« slednjič napravijo za neškodljivega. Primer Al Caponeja dokazuje, da lahko tako prebrisanega gangsterja slednjič vtaknejo za rešetke edino zaradi davčne utaje.

»Bledi ste videti, gospod krčmar. Ga ne bi spila kozarček na vaše zdravje?«

HILLARY JE ODNEHAL

Nedavni vesti, da je osvajalec Mount Everesta Edmund Hillary odkril med svojim zadnjim vzponom na himalajske vrhove sledove legendarnega snežnega človeka, je sledila nova vest, ki je ljudi željnih senzacij razočarala.

Najprej je nepalski kralj Mahendar v Londonu izjavil, da ne verjame v obstoj snežnega človeka niti na nepalskem področju niti kje drugje na Himalaji.

Temu je sledila vest iz nepalske prestolnice Katmandu, da je Hillary prenehal iskati snežnega človeka, čeprav smatra, da posnetki sledov, ki jih je našel, zanesljivo pričajo o obstoju himalajskega človeka.

UČINKOVITA REKLAMA

V Parizu je pred kratkim pričela izhajati neka nova literarna revija. Da bi privabila čim več bralcev, je uredništvo dalo natisniti lepak, na katerem piše: »Kupujte našo revijo, ker nič ne piše o Brigitti Bardot!«

BLISKOVITA POŠTA

● V začetku meseca so v ZDA uvedli najhitrejši sistem prenašanja pošte: vsebino pisem že v nekaj sekundah prenesejo v zelo oddaljena mesta. Pisma vtaknejo v poseben elektronski stroj, ki kuverto odpre, vsebino pa s pomočjo mikro-valov pošlje v kraj, kamor je naslovljeno. Original pisma stroj avtomatično uniči; stroj v kraju, kamor je pismo naslovljeno, takoj, ko prejme besedilo, zalepi kopijo. Sistem je zelo popoln in ne dopušča, da bi pisma lahko kdo čital.

MILIJONI SLEPIH POTNIKOV

Po nekih ocenah naj bi z indijskimi železnicami potovalo devet milijonov ljudi brez vozovnic.

Namestnik ministrstva železnic Navaz Kan je v parlamentu izjavil, da pomeni to za indijske železnice izgubo okrog 50 milijonov rupij. Rekel je, da so približno število slepih potnikov lahko ugotovili po poročilih kontrolorjev, ki ob določenih dneh pregledujejo vlake, in na osnovi povprečne prodaje vozovnic v določenih obdobjih.

KO GRE OTROK V ŠOLO

V vsaki družini je pravi dogodek, ko gre otrok prvič v šolo, predvsem še, če gre obenem celo za prvorojenca. Starši sicer radi trdijo, da otroci, ko gredo v šolo, niso več tako ljubeznivi in navezani nanje. To res drži, saj se ti s pribodom v šolo znajdejo v povsem novi okolici, med novimi tovariši in pred novimi nalogami, ki so zanje pravzaprav že kar velike skrbi. Moramo priznati, da za malo, razigrano glavico, ki je doslej mislila le na igro, nikakor ni preveč lahko dojeti toliko novih črk in številk ter celo vrsto novih pojmov.

Starši malih šolarjev so postavljeni v povsem nove situacije, na katere bi morali pravilno reagirati. Mogoče ne bi bilo napak, da bi nekatere od njih na kratko omenili.

Če prvošolček ni za to, da bi ga za roko peljali v šolo, ga k temu ne silite. Otrok želi biti le samostojen; nekateri sošolci bi se morda celo norčevali iz njega.

Nikakor ne smete navajati otroka, da bi od vas pričakoval, da mu naredite domačo nalogo. Če je res potrebno, mu dajte najpotrebnejša navodila in ga potem pustite, da se sam potrudi s svojo nalogo. Drugače otrok v šoli ne bo pazil in si tako ne bo zapomnil navodil učitelja.

Med šolskim letom se otrok ne bi smel pretirano dolgo igrati. Dolgo igranje otroka le raztrese in se mora pozneje veliko bolj truditi, da se dovolj zbere za učenje.

Veliko napako naredijo starši, če že v začetku šolskega leta vpijejo na otroke, da so najslabši v razredu, da bodo morali razred ponavljati in to le zato, ker se po njihovem mišljenju premalo učijo. So otroci, ki hitreje razumevajo stvari in se tako lahko hitro pripravijo za pouk. Prve »pridige« zato pribranite za prvo slabo oceno ali za morebitne slabe ocene ob polletju.

M-O D A

Letos si bomo kar težko zamislili lep zimski plašč brez krzna. Na sliki vidimo preprosto, a zelo uspelo kombinacijo svetlega blaga in temnejšega krzna. Mogoče vam bo ta model pomagal, ko boste prenarejali star plašč, katerega oblike ste se že naveličali

Po obisku v varstveno-vzgojni ustanovi „Milene Korbarjeve" - Primskovo

Nerazumljivo

Ali primskovski otroci res ne potrebujejo nobenega varstva?

Skoraj v vsakem Domu igre in dela v kranjskem okraju nam bodo lahko povedali, da je eden njihovih največjih problemov prav pomanjkanje prostorov. Zato je toliko bolj nerazumljivo, da so veliki, lepi, svetli prostori take ustanove na terenu KRANJ-Primskovo, nezasedeni. Znano je namreč, da so Primskovljani na zborih volivcev in na drugih sestankih pogosto zahtevali tako ustanovo, katere ustanovitev je bila zaradi pretežno delavskega okoliša zares upravičena. Mimogrede rečeno, ureditev vrtca je stala več kot 1.600.000 dinarjev.

Na Primskovem je po površni oceni okoli 500 predšolskih in šolskih otrok in kar neverjetno je, da med njimi ni niti 55 do 60 varstva potrebnih otrok, kolikor jih vrtec ki so dopolnili komaj drugo leto starosti, vendar se ti kar dobro počutijo, le dela je z njimi zelo veliko. Nekateri otroci prihajajo le za dopoldanski čas; ti plačujejo od tegnili še otroke iz sosednjih vrtcev. Vendar pa le še upajo, da bodo tudi v tem delu Kranja starši uvideli koristnost te ustanove in začeli pošiljati vanjo svoje otroke. Znano je, da morajo vsi ostali kranjski domovi igre in dela odklanjati določeno število otrok, ker jih zaradi premajhnih prostorov ne morejo sprejeti.

Res je, da imajo marsikateri zaposleni starši pri otrocih stare matere ali tete, vprašanje pa je, če je to res najboljša rešitev. Zakaj naj bi starejši ljudje ne imeli kdaj tudi nekaj počitka in pa, ali ima-

lahko sprejme. Sedaj jih namreč prihaja sem le nekaj čez 30. Upravnica Linka Grošljeva je povedala, da so zaradi nezasedenosti prostorov sprejeli tudi nekaj otrok, 2600 do 3200 dinarjev. Vsakdo se mora strinjati s tem, da te cene niso visoke niti za hrano samo (ki pa je izredno kvalitetna). Nikakor pa ne smemo prezreti vzgojnega pomena otrokovega bivanja v družbi sovrstnikov pod dobrim vodstvom in nadzorstvom vzgojiteljice. Pri obisku te ustanove je takoj mogoče ugotoviti, da se otroci dobro počutijo v prijetnem vzdušju, ki ga znata ustvariti vzgojiteljici in da se imajo radi med seboj.

O nezasedenosti vrtca na Primskovem so govorili tudi na zadnjem zboru volivcev in tedaj je bilo slišati predlog, da bi sem pri-jo otroci doma res vse, kar lahko dobijo v vrtcu? Ne mislim tu na redno hrano in varnost, temveč le na najrazličnejše razgibalne igrice, igre za razvijanje govora in mišljenja, skupno prepevanje pesmic in vse drugo, kar na pravilno formiranje otrokove osebnosti vpliva izredno ugodno.

Metka Soslič

SVETUJEMO

STAROST JAJC

Starost jaje ugotovimo, če jih damo v slano vodo (na 1 liter vode 10 do 12 dkg soli). Popolnoma sveže jajce pade na dno. Jajce, staro približno 5 dni, plava v sredini. Osem in več dni staro jajce ostane na površju. Čim starejša so jajca, tem više se dvignejo.

LUPLJENJE KOSTANJEV IN MANDELJNOV

Če hočemo kostanju, ki ga potrebujemo za pecivo, odstraniti kožico, ga poparimo in potem potegnemo kožico z njega.

Mandeljne laže olupimo, če jih prej vržemo v vrelo vodo. Ne smemo pa jih v njej pustiti predolgo, da ne izgube lepe bele barve.

SOL V KEPAH

Sol v kepah razdrobimo najhitreje, če jo denemo za nekaj časa v ne pretoplo pečico. Da preprečimo nadaljnje sprijemanje, primešajmo soli nekaj zrn riža ali graha.

Male zanimivosti

● **V Hirošimi še danes ugotavljajo posledice eksplozije atomske bombe v II. svetovni vojni. — Pred kratkim je neka Japonka rodila otroka, na katerem so bili jasno vidni znaki posledic pretrpelih radiacij.**

● **Veliki angleški ženski list trdi, da je bilo v Veliki Britaniji pred 60 leti okoli 65 odstotkov blondink, sedaj pa je ta odstotek padel pod 30 odstotkov.**

Odslej boljše milo

Tovarna Zlatorog prične kmalu s poskusno proizvodnjo po najsodobnejših metodah

Rekonstrukcija tovarne Zlatorog v Mariboru se bliža koncu. Malokdo, ki je v zadnjem času zasledoval hitro rast gradbenih del v tovarni Zlatorog, je vedel, da se tu pripravlja montaža dveh popolnoma novih strojnih naprav za najsodobnejšo proizvodnjo detergentov in pralnih mil. Tako postajajo napori kolektiva, da se dokončno reši zastarelih delovnih metod — stvarnost, kar ni samo velika pridobitev za kolektiv, temveč tudi za potrošnika.

Prvi del rekonstrukcije bo zaključen z montažo Mazzonijevih naprav za proizvodnjo pralnih mil in v kratkem bo stekla poizkusna proizvodnja mila po najsodobnejših metodah.

Naše gospodinje bo vsekakor zanimalo, kaj bo tu novega in kakšna bo razlika med dosedanjo in novo kvaliteto mila. Da bi bilo to laže razumljivo, naj na kratko omenimo sedanji, povsod v svetu že zastareli način proizvodnje, po katerem je tovarna Zlatorog, kakor tudi vse ostale tovarne mila pri nas proizvajala pralna mila. Kuhana milna masa je bila na primitiven način hlajena in nato oblikovana v razne oblike. S tem se je šele začel proizvodni proces, čeprav izven stroja. Proces lahko imenujemo to zaradi tega, ker je predstavljalo sušenje in oblikovanje mila eno od važnih faz v celotni proizvodnji mila. Sušenje samo je bilo dolgotrajno in podvrženo atmosferskim prilikam kot so temperatura, vlaga itd. Po dosedanjem načinu proizvodnje je bilo milo na tržišču često vlažno in porozno, če pa se je sušilo dalj časa, se je deformiralo.

V novem, modernem načinu proizvodnje vse te nevšečnosti odpadejo, ker se vse delo — oblikovanje in sušenje — vrši v strojnih napravah. Odslej bo milo vedno dovolj čvrsto, s točno določenim odstotkom vlage, ne bo več spreminjalo oblike in se pri shranjevanju ne bo vlažilo. Razumljivo je, da bodo te spremembe zelo vplivale na izboljšanje kvalitete mila, kar bodo potrošniki lahko kmalu z največjim zadovoljstvom ugotovili.

Poleg navedenega, še ena novost, ki je seveda zelo tesno povezana z obrazloženo spremembo v načinu proizvodnje mila. Proizvodnja po starem načinu zaradi sušenja na zraku ni dovoljevala znatnega povečanja kapacitet, zaradi česar se je često dogajalo, da trgovska mreža ni bila vedno založena z nekaterimi vrstami mila. Druga slaba stran, ki je izvirala iz omenjenih proizvodnih zmogljivosti je bila ta, da je moralo milo prehitro zapuščati sušilnice v tovarni, kar je imelo škodljivo posledico, da je prihajalo milo na trg previlažno. Vse to bo seveda v bodoče odpadlo! Milo bo prihajalo iz strojnih naprav popolnoma sposobno za trg in uporabo, ker se bo celoten proizvodni proces odvijal v strojih.

Da bi na koncu lahko vsaj delno ocenili ogromne vrednosti, ki jih prinaša proizvodnja mila z novimi napravami, naj omenimo še to, da je največja tovarna mila na svetu THE ANDREW JERGENS COMPANY LTD v Ameriki montirala Mazzonijeve naprave za proizvodnjo pralnih mil. Poleg te delujejo že več let iste naprave v celi vrsti tovarn v zahodnih državah in drugod v svetu, kar dokazuje veliko vrednosti, ki jih imajo moderne naprave za proizvodnjo kvalitetnih pralnih mil.

Razumljivo je, da se bodo proizvodne zmogljivosti tovarne tako neprimerno povečale in bo tovarna Zlatorog lahko v celoti zadovoljila željam potrošnikov in proizvajala prav tako kvalitetna mila kot jih ima zahodnoevropski trg.

V SEZONI KOSTANJA

Kostanjeve kroglice

Pol kilograma kostanja, 200 gr sladkorja, 2 dcl mleka in žlička ruma; mandeljni in čokolada.

Kuhan, olupljen in skozi cedilo pretlačen kostanj dodajte sladkorju, ki ste ga predhodno skuhali s kozarcem vode in vanilijo. Dodajte še rum in oblikujte enake kroglice.

Pretlačen kostanj pa lahko daste tudi v vrelo mleko in nato ob neprestanem mešanju kuhajte, da se masa popolnoma zgosti. — Priporočljivo pa je tudi polovico mase pripraviti z rumom, drugo polovico pa z mlekom in na koncu obe masi pomešati.

Vsako kroglico nabodite na zobotrebec, da jo boste laže potopili v raztopljeno čokolado, nato pa jo povaljajte v zmleti čokoladi, ali posujte samo z vanilijevim sladkorjem. Vanjo lahko zapičite še po dolžini narezane mandeljne.

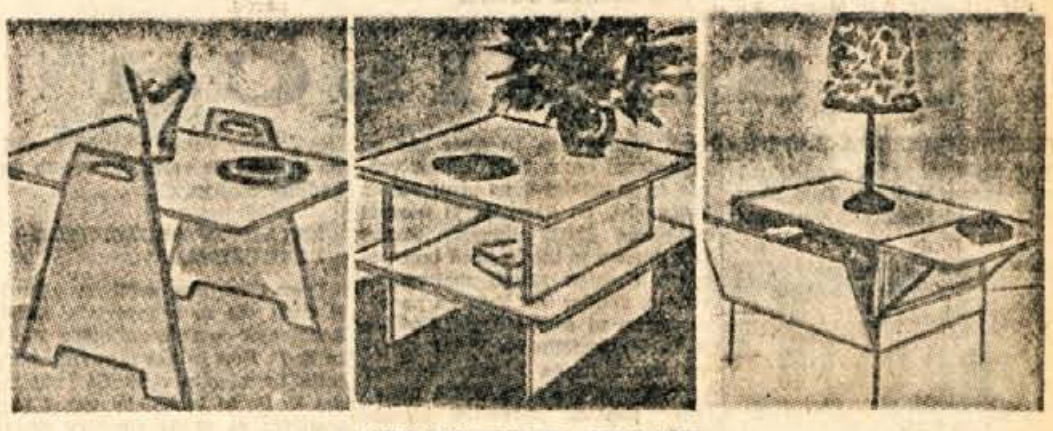

MIZICE NEKOLIKO DRUGAČE

Mizica s posebnimi držaji je narejena iz svetlega lesa in se prav hitro lahko prenese v katerikoli kot v sobi.

Dve nizki mizici sta postavljeni ena na drugo in se po potrebi enostavno razdvojita. Narejeni sta iz smrekovega lesa in pobarvani s svetlo modro oljnato barvo.

Mizica v obliki velike škatle, narejene iz svetlo pobarvanega lesa. Če je potrebno, se plošči lahko dvigneta ali spustita. S tem se menja tudi razpoložljiva površina mizice.

AGATA CHRISTIE 7

ALIBI

»Kdo? sem hlastno vprašal.

»Njegova žena.«

»Od kod veste to?«

»Sama mi je povedala.«

»Kdaj?«

»Včeraj. Moj bog, včeraj. Zdi se mi, da leži med včeraj in danes že deset let.«

Počakal je za hip, potem pa nadaljeval: »Ali me razumete, Sheppard? To vam pripovedujem seveda strogo zaupno. Drugi ne smejo zvedeti. Potrebujem vaš nasvet, ker ne morem dalje nositi te težke odgovornosti. Zares ne vem, kaj bi počel.«

»Nekaj mi ni jasno. Kaj je napotilo gospo Ferrars, da vam je to priznala?«

»Pred tremi meseci sem zasnubil gospo Ferrars. Odklonila je. Prosil sem jo znova in takrat je privolila. Toda odklonila je, da bi objavila zaroko, preden ne bo končano žalno leto. Včeraj sem govoril z njo in jo opomnil, da je preteklo leto dni in še trije tedni od smrti njenega moža in da nič več ne ovira objave najine zaroke. Opazil sem, da se zadnje dni nekako čudno obnaša. Potem pa se nenadoma ni mogla več premagati in — je povedala vse. Kako je sovražila tega lopova, kako je nastajala in rasla njena ljubezen do mene in kako je ob koncu poiskala to strašno sredstvo. Strup! Moj bog! To je bil hladnokrven umor.«

Na Ackroydovem obrazu sem videl grozo in odvratnost. Tako je gotovo gledal tudi gospo Ferrars. Predvsem je bil dober državljan. Vse normalno, zdravo in zakonito v njem se je moralo v tem trenutku obrniti proti njej.

»Da,« je nadaljeval s tihim, enoličnim glasom, »vse je priznala. Zdi se mi, da nekdo že dolgo ve za to in da je ta človek izsiljeval od nje mnogo denarja. Ta pritisk jo je spravil malone ob um.«

»Kdo je ta moški?«

Takrat sem se spomnil Ralpha Patona in gospe Ferrars, kako sta hodila drug ob drugem in stikala glavi. Nenadoma me je popadel hud strah. Če sta...: Ne, to je bilo izključeno. Spomnil sem se Ralphovega prisrčnega pozdrava popoldne. Neumnost.

»Ni mi hotela povedati njegovega imena,« je počasi dejal Ackroyd, »niti priznati ni hotela, da je to kak moški. Toda seveda...«

»Razumljivo,« sem mu pritrdil, »to je bil kak moški. Sumite koga!

Ackroyd je namesto odgovora zastokal in zakopal glavo med dlani.

»Ne, to ne more biti,« je dejal. »Spravlja me ob pamet, če samo pomislim na to. Ne bi rad izgovoril tega divjega suma, ki mi roji po glavi. Rad bi vam povedal le to: po njenih besedah sem sklepal, da je ta oseba morda v zvezi z mojo hišo — toda to je izključeno. Moral sem jo napačno razumeti.«

»Kaj ste ji dejali?«

»Kaj naj bi ji dejal? Seveda je videla, kako strašno je delovalo njeno priznanje name. Potem pa se mi je postavilo vprašanje, kako naj ravnam, da bo prav. Vidite, s tem priznanjem sem postal naknadno njen sokrivec. Verjemite mi, bil sem kot omamljen. Zaprosila je za štirinajstdvajset ur premisleka — in zahtevala zagotovilo, da med tem časom ne bom ničesar ukrenil. In trdno se je branila, da bi povedala ime ničvredneža, ki jo je izsiljeval. Menim, da se je bala, da bi šel k njemu in ga ubil. Sele potem bi bil vrag tu. Dejala mi je, da bom slišal o njej, še preden bo minilo štirinajstdvajset ur. Moj bog, prisegam vam, Sheppard, da mi ni nikdar prišlo na misel, da je nameravala napraviti samomor! In jaz sem jo pripravil k temu!«

»Ne, ne,« sem dejal, »samo nobenih pretiravanj! Vas gotovo ne zadene odgovornost za njeno smrt!«

»Kaj naj storim? Uboga ženska je mrtva. Ali še ima smisel, da bi načenjal staro nesrečo?«

»Tu vam lahko samo prigovarjam,« sem menil.

»Toda urediti bi bilo treba neko drugo vprašanje. Kako bi dobil lopova, ki jo je tako gotovo pahnil v smrt, kot da bi jo sam umoril? Vedel je za prvi zločin in se ga oklenil kot pohlepni muhovinar. Ona se je pokorila za svojo krivdo. Naj bo on brez kazni?«

»Razumem vas,« sem dejal počasi. »Radi bi ga ustrelili? To bo povzročilo mnogo prahu. Ste pomislili na to?«

»Gotovo. Vse sem dobro premislil.«

»Istega mnenja sem kot vi, da je lopova treba kaznovati... toda...«

Ackroyd se je dvignil in hodil po sobi. Potem se je vrgel spet v naslanjač.

»Poslušajte, Sheppard, pustimo trenutno te stvari pri miru. Če ne bom dobil od nje nobenega obvestila več, naj počiva v miru.«

»Če ne dobite nobenega obvestila? Kaj menite s tem?« sem radovedno vprašal.

»Neki občutek imam, da je gotovo pustila za mene obvestilo — preden je umrla. Tega ne morem dokazati, toda zagotovo je tako.«

Zmajal sem z glavo in vprašal: »Ali je zapustila kakšno pismo ali obvestilo?«

»Sheppard, prepričan sem, da je to storila. Se več, čutim, da je izbrala smrt zato, da bi vse prišlo v javnost in da bi se tako maščevala nad človekom, ki jo je pritiral do obupa. Prepričan sem, da bi mi povedala ime, če bi bil takrat pri njej...«

Prenehal je. Vrata so se odprla brez šuma in vstopil je Parker s podstavkom, na katerem je ležalo več pisem.

»Večerna pošta, gospod,« je dejal in mu dal podstavek. Potem je pobral skodelice in izginil.

Moja pozornost se je spet povrnila k Ackroydu. Kot okamenel je strmel na moder pisemski ovitek. Ostala pisma so padla na tla.

»Njena pisava,« je šepetal. »Sinoči je morala še oditi od doma in oddati pismo, preden je...«

Raztrgal je ovitek in vzel iz njega več popisanih listov papirja. Potem me je pogledal s čudnim pogledom.

»Ali veste zagotovo, da ste zaprli okno?« je vprašal.

»Zagotovo,« sem odvrnil.

»Ves večer me spremlja neprijetni občutek, da me nekdo opazuje in prisluškuje.«

»Moj dragi, srčno ljubljeni Roger. Zločin mora biti kaznovan. Tako čutim — in to sem danes popoldne čitala v Tvojih očeh. Sla bom po edini poti, ki mi še preostaja. V Tvoje roke pa predajam kaznovanje človeka, ki je spremenil moje življenje v zadnjem letu dni v pekel. Popoldne Ti nisem hotela povedati njegovega imena, toda sklenila sem, da Ti ga bom povedala sedaj. Ker nima bližnjih sorodnikov ali otrok, do katerih bi morali biti obzirni, se Ti ni treba bati javnosti. Najdražji Roger, oprosti — če mi moreš — hudo, ki sem Ti ga hotela storiti — «

Roger je zastal, ker bi moral obrniti list.

»Oprostite, Sheppard, to moram sam prečitati,« je dejal z negotovim glasom. »To je bilo le za mene, le za mene.«

Vtaknil je pismo v ovitek in ga položil na mizo.

»Ne,« sem razburjeno vzkliknil, »čitajte ga sedaj.«

Ackroyd me je začudeno pogledal.

»Oprostite,« sem dejal in čutil, da mi sili rdečica v obraz. »Ne mislim, da bi morali čitati meni. Toda berite sedaj, ko sem še jaz tu.«

»Ne,« je dejal, »raje bom počakal.«

Iz nekih meni neznanih vzrokov sem silil vanj. »Prečitajte vsaj ime tistega moškega,« sem predlagal.

Toda Ackroyd je bil izredno trmast. Če ga je kdo hotel prepričati o kakšni stvari, je vztrajal pri nasprotnem. Vsa moja prizadevanja so bila zaman.

Dvanajst minut pred deveto je dobil pismo. Deset minut pred deveto sem ga zapustil, ne da bi prečital pismo. Omahoval sem, s kljuko v roki in pogledal nazaj v sobo, če nisem kaj pozabil. Majajoč z glavo sem odšel in zaprl vrata za seboj.

Odskočil sem, ko sem zadel v Parkerja. Bil je v zadregi. Je prisluškoval pri vratih?

Kako samozadovoljen obraz je imel ta človek in kako prekanjene oči je imel!

»Gospod Ackroyd je izrecno želel, da ga nihče ne moti,« sem hladno dejal. »Prosil me je, naj vam to povem.«

»Seveda, gospod. Zdelo se mi je — da je nekdo zvonil.«

To je bila taka prozorna laž, da se mi ni zdelo niti vredno odgovoriti nanjo. Parker je šel pred menoj v vežo, da bi mi pomagal obleči plašč in hitel sem v noč. Mesec so zagrinjali oblaki in vse je bilo temno in tiho.

Ura na vaškem zvoniku je odbila deset, ko sem stopil skozi vrtna vrata. Obrnil sem se na levo, proti vasi in skoraj bi trčil v moškega, ki mi je od tod prišel naproti.

OTOK ZAKLADOV

R. L. STEVENSON

41. Na krmi, na zadnjem delu ladje, so nam uredili ležišča in tjakaj so pridno kakor mravlje prenašali postelje in strelivo. Poslednja dva mornarja sta pripeljala na ladjo Dolgega Johna. Silver se je hudoval zaradi kapitanovih povelij: »Zakaj to preseljevanje. Preklicana stvar, zamudili bomo plimo!« Tedaj se je oglasil kapitan: »Moje povelje! Pojdite v kuhinjo in pripravite kosilo!« Tudi mene je napodil. Slišal sem ga, kako je rekel zdravniku: »Na svoji ladji ne bom nikogar pestoval in ne bom trpel lenuhov!«

42. Zdravniku je bil kapitan všeč, mr. Trelawneyju in meni pa je bil zoprn kot ne vem kaj. Vso noč smo pridno delali. Zjutraj na vse zgodaj smo dvignili sidro. Ko so navijali vreteno, je prišel na krov tudi Silver. Mornarji so mu klicali, naj zapoje njihovo staro pesem. Silver je oprt na berglo zdajci zapel: »Petnajst mož na zaboju mrivega moža.« Za njim so se oglasili mornarji in se po taktu uprli v prečke vretena. Sidro je obviselo pod ladijskim nosom in »Hispaniola« je odplula proti Otoku zakladov.

TELESNA KULTURA

V nedeljo derbi: Rudar : Mladost

Prvenstvo v jesenskem delu v republiški moški rokometni ligi se izteka. Minulo nedeljo je bilo sicer na sporedu zadnje kolo, ki pa je bilo zaradi različnih vzrokov nepopolno. Kranjska Mladost in Rudar iz Trbovelj sta v nedeljo oba nastopila v finalnem delu kupa Jugoslavije v rokometu, zato njunega medsebojnega srečanja za prvenstvo Slovenije ni bilo in bo tako na sporedu šele jutri, v nedeljo ob 10.30 na igrišču Mladosti v Kranju. To bo ena najtežjih tekem kranjskih rokometašev pred domačo publiko. Gostje se sicer še vedno nahajajo na čelu prvenstvene tabele in se jutri kljub temu, da ne bodo nastopili popolni (2 igralca sta kaznovana) ne bodo kar tako pustili ugnati. Kranjčani so bili doslej še vedno na domačih tleh uspešni proti borbenim Trboveljčanom, kako bo jutri, je težko kaj napovedati. Jutrišnji poraz Trboveljčanov bi namreč precej spremenil vrstni red pri vrhu. Z zmago Mladosti nad Rudarjem bi namreč osvojil naslov jesenskega republiškega prvaka Odred iz Ljubljane, Rudar pa bi se moral umakniti s prvega mesta, kjer se je držal skozi vse jesensko prvenstvo, na drugo mesto. Mladost pa bi si z zmago priborila častno četrto mesto.

V ostalem pa je v nedeljo na sporedu še en derby Slovan : : Odred, tekma dveh rivalov tik pod vrhom prvenstvene lestvice. Kljub temu, da so Slovanovci od lani precej napredovali, bodo v tem srečanju po vsej priliki zmagali večkratni prvaki.

Gorenjsko rokometno prvenstvo

Derbiji v zadnjem kolu

Po osmem kolu gorenjske rokometne lige se je vrstni red najbolj spremenil v spodnjem delu lestvice. Temu je vzrok presenetljiva zmaga mlade ekipe Iskre II nad Križami v Kranju (18:16). — Mladost je imela v borbi za tretje mesto precej dela z Dupljami, čeprav je bila zanesljiv favorit. Slabo vreme je Kranjčanom povsem prekrižalo račune in ni dosti manjkalo, da bi bili celo ob točko. Po vodstvu 9:6 ob polčasu so gostje izenačili na 10:10, nakar je bil rezultat še trikrat izenačen. Borac je premagal Iskro I le z 9:4 na igrišču, ki je bilo vse prej kot primerno za igro, saj je bilo večidel pokrito z vodo. Sava je na Golniku nastopila v najmočnejši postavi, kljub temu pa je zapustila igrišče visoko poražena (17:8). Kaže, da tudi sedanji igralci nočejo spraviti svoje ekipe ob »sloves« najbolj nedisciplinirane, kar pa se seveda pozna tudi pri uspehu. Tokrat so se igralci Save sicer deloma upravičeno razburjali nad sodnikovimi odločitvami, vendar tega na igrišču v taki obliki vsekakor ne bi smeli pokazati.

Zadnje kolo v gorenjski rokometni ligi bo prav derbijsko. V Tržiču se bosta srečala doslej nepremagana domača ekipa in vrsta kranjskega garnizona. To sta moštvi, ki imata precej podobno igro — ostro v obrambi in prodorno, izkoriščujoč svojo fizično premoč v napadu, vmes pa še hitri protinapadi. Prav domače igrišče in publika bosta tokrat verjetno odigrala odločilno vlogo. Za tretje mesto bo borba v Kranju med Mladostjo II in Storžičem. Ob suhem vremenu so Kranjčani tudi to pot zanesljiv favorit, vendar slabi pogoji lahko marsikaj spremene. V Tržiču bo jutri zanimivo tudi srečanje med Križami in Dupljami. Nasprotnika sta precej enakovredna, zato se obeta zanimiva igra. Četrta tekma zadnjega kola je bila odigrana že v četrtek. Iskra II je presenetljivo premagala prvo ekipo Iskre z rezultatom 12:10 (4:4) in se tako utrdila na 6. mestu.

● **Pred zadnjim kolom je lestvica strelcev naslednja: Vidovič (T) 80, Sotelšek (M) 48, Belehar (M) 44, Jeruc (D) 41, Rus II (Sa) 36, Stružnik (M) 36, Jazbec (K) 34, Vagner (T) 28, Boncelj (D) 27, Anderle (I-1) 25, Dobre (K) 25 itd.**

L. S.

Otvoritev hokejske sezone na Jesenicah

Langman: Jesnice 6:4

Na umetnem drsališču na Jesenicah je bila sinoči otvoritev letošnje hokejske sezone. Hokejski klub Jesenice je dobil v goste hokejski klub Langman iz Švice. — To je moštvo, s katerim so Jeseničani na lanskoletni turneji po inozemstvu izgubili tekmo s 3:4. Tudi na sinočnji otvoritveni tekmi so zmagali gostje s 6:4 (4:1, 0:3, 2:0).

Moštvo Jesenic so sestavljali: Novak, Kame, Ravnik, Brun, Mlakar, Valentar, Turnšek, Tišler I., Tišler II., Jan I., Jan II., Felc, Smolej, Čebulj I., Čebulj II. Moštvo Langman so sestavljali sami priznani hokejisti. Pred okoli 3000 gledalci sta tekmo dobro sodila Kerkoš iz Celja in Kaltnekar z Jesenic. Odličen led je omogočil lepo igro med dvema enakovrednima moštvoma. V deseti minuti pa se je gostom posrečilo preigrati obrambo in prevariti Novaka. Prvi gol je ustvaril med domačini paniko, ki so jo gostje izkoristili in v naslednjih dveh minutah še dvakrat pretresli jeseniško mrežo. Domači so se trudili, da bi rezultat izenačili, vendar je uspelo Tišlerju obrambo gostov preigrati šele v 14. minuti. Gostje so Jeseničanom odgovorili še z močnejšimi napadi in prvo tretjino zaključili s 4:1 v svojo korist.

V drugi tretjini je zamenjal vratarja Novaka mladi rezervni vratar, ki je odločno branil vse strele. Med tem, ko gostom ni uspelo dati v drugi tretjini nobenega gola, so dali domači 3 (Tišler 2, Felc 1) in zaključili drugo tretjino v svojo korist s 3:0.

V zadnji tretjini je postajala igra vse bolj napeta, saj je bila zmaga odvisna od sreče, ki so jo imeli gostje v 47. in zadnji minuti igre ter zaključili zadnjo tretjino v svojo korist z 2:0 in tako premagali Jesenice s 6:4.

Igra je bila vseskozi napeta, vendar fair. Zelo športno se je vedlo občinstvo, kar je posebno razveseljivo. Druga tekma te sezone bo v nedeljo zvečer z moštvom Lausan iz Švice.

Gorenjska nogometna liga

PRED ZADNJIM KOLOM

Jutri bo na sporedu zadnje kolo jesenskega dela tekmovanja v Gorenjski nogometni podzvezi. Kdo bo jesenski nogometni prvak Gorenjske lahko že napovemo — to bo »Partizan« iz Škofje Loke, ki letos še ni izgubil srečanja, neodločeno pa je igral le dvakrat. To seveda ni napoved, ki drži stoodstotno, v enem primeru se lahko celo zgodi, da Šk. Loka obtiči na tretjem mestu. Ta primer je — če Škofja Loka dvoboj izgubi ter da Tržič in Jesenice premagata svoja nasprotnika. Tržič pri tem zadostuje tudi neodločen izid. Toda to so le poizkusi kombiniranja s točkami. Uresničitev je malo verjetna, kajti Škofja Loka igra proti Šenčurju, ki je brez dobljene tekme zadnji na lestvici, in če drugo moštvo ni uspelo zaustaviti Škofje Loke pri napredovanju, prav gotovo to ne bo šenčursko, čeprav igra na domačih tleh.

Bolj zanimiv, kot za oddano prvo mesto, bo boj za drugo; zanj se poteguje jo tri enajstorice — Tržič, kranjska Mladost in Jesenice. Slednji bo imel pri tem lahko nalogo — njegov nasprotnik je Naklo, ki se mu letos kaj lahko primeri, da bo predzadnji.

NAŠ RAZGOVOR

Vesela sem, da učim

V nedeljo, 13. novembra, bo v Kranju konferenca članov Zveze slepih z območja kranjskega okraja. V kranjskem okraju je sedaj včlanjenih v organizacijo 211 slepih: več kot polovica jih je na svojih domovih, ostali so v Domu slepih v Škofji Loki in v Zavodu za slepo mladino na Okroglem. Približno četrtina članov je zaposlena pri najrazličnejših poklicih.

Ko je bilo lansko leto v Beogradu posvetovanje slepih učiteljev, ki sta se ga udeležili tudi dve učiteljici iz našega okraja, ju je to posvetovanje tako opogumilo, da sta se vpisali kot izredni slušateljici na Višjo pedagoško šolo. Eno od njiju, MARIJO BODLAJEVO, smo zaprosili za krajši razgovor kar po telefonu, zato — namesto slike: jasen, vesel glas mlade učiteljice, ki je nadvse vedro odgovarjala na zastavljena vprašanja.

Zaposleni ste na osnovni šoli v Škofji Loki. Ste radi v razredu?

Izredno sem vesela, da spet učim. Preden sem 1956. leta zbolela, sem že učila 3 leta, potem sem bila pa 4 leta kar doma, kjer mi je bilo zelo dolgčas. Zato sem pa sedaj, ko sem spet med otroci, toliko bolj zadovoljna.

So Vas otroci lepo sprejeli?

Moram reči, da se dobro razumemo. Učim 2. razred, učenci so še majhni in menda niti ne vedo, da skoraj ne vidim. Nekaj odstotkov vida namreč še imam, zato tudi njihove naloge lahko pogledam. To seveda doma in ob precejšnjem trudu.

Letos ste se vpisali na VPŠ. Za katere predmete ste se odločili?

Na VPŠ sem se vpisala v veliki meri zaradi tega, ker sem na beograjskem posvetovanju spoznala veliko tovarišev, ki so s svojo trdno voljo dosegli izredne uspehe in to me je opogumilo. Vpisala sem se na družbeno-ekonomsko skupino predmetov, ker mislim, da bom pri teh predmetih kot učiteljica še bolj uspešna.

Kako se nameravate učiti?

Kot izredna slušateljica bom dobila skripta na dom. Ker imam magnetofon, mi bo snov nekdo prebral in se bom potem lahko sama učila.

Rada bi povedala še to, da so mi kolegice in kolegi, prav posebno pa še tovariš ravnatelj, ob vsaki priliki pripravljeni pomagati in se med njimi izredno dobro počutim.

Tovarišici Bodlajevi in vsem slepim tovarišem, ki bodo jutri na svoji konferenci pregledovali uspehe svojega dela, želimo še veliko uspehov.

M. Sosič

S sodišča

TOKRAT DENARNA KAZEN

Pred kratkim je bil pred Okrajnim sodiščem v Škofji Loki obsojen C. F., ki je zaradi vinjenosti vozil neprevidno, in sicer kar po levi strani ceste. Zaradi take vožnje se je zaletel v nasproti vozeči avtomobil, na katerem je nastalo za okrog 42.000 dinarjev škode. Obdolženec je bil že pred tem pogojno obsojen zaradi malomarne vožnje, vendar kot kaže ga pogojna kazen ni spametovala. Sodišče je C. F. obsodilo na 50.000 dinarjev kazni in na plačilo stroškov kazenskega postopka. DOZ pa ga lahko toži za povrnitev nastale škode.

IZOGNITI SE JE HOTEL PLAČILU DAVKA

Dimnikarski mojster J. M. je dal davčni upravi krive podatke o dohodkih, s čimer se je skušal izogniti davčni obveznosti v višini 124.227 dinarjev. Za to kaznivo dejanje je bil pred Okrajnim sodiščem v Škofji Loki obsojen na 24.000 dinarjev kazni, davek pa bo moral plačati po novi odmeri. Bil je sorazmerno nizko kaznovan, ker je invalid in družinski oče. Bilo je še nekaj drugih olajševalnih okolnosti. Sodišča pa bodo morala tovrstna kazniva dejanja vedno bolj strogo kaznovati, ker pri velikem številu zasebnikov postaja že stalna praksa, da velik del svojih dohodkov utajijo.

ZATAJITEV DRUŽBENEGA PREMOŽENJA

Pred Okrajnim sodiščem v Škofji Loki sta se zagovarjala zaradi kaznivega dejanja zatajitve V. O. in F. P. Prvi je kot upravnik podjetja Instalacije v Škofji Loki izdal F. P., ki je bil delavec v tem podjetju za 42.500 dinarjev materiala. Ta material obdolženca nista nikjer knjižila in vsa dejstva kažejo, da sta ga hotela sporazumno zatajiti. Prav tako V. O. še kot lanskoletni uslužbenec v Elri v Škofji Loki ni odvedel podjetju 50.000 dinarjev, ki jih je prejel. F. P. je bil za vsako kaznivo dejanje obsojen na 2 meseca zapora, na 2 meseca zapora pa je bil obsojen tudi V. O. Oba pa na plačilo precej visokih stroškov kazenskega postopka. Sodišče je pri obeh upoštevalo kot olajševalno, da še nista bila kaznovana in da sta zneske že pred glavno obravnavo vrnila oškodovanemu podjetju. Kot obtežilno pa to, da sta oškodovala družbeno premoženje.

KAM V NEDELJO

ROKOMET

Kranj — Ob 10.30 tekma republiške rokometne lige Rudar : Mladost (moški) na igrišču Mladosti. Ob 9. uri Mladost II : Storžič — (moški) prav tako na igrišču Mladosti.

Tržič — Ob 9. uri Križe : Duplje, ob 10. uri pa Tržič : Borac.

NOGOMET

Kranj — Ob 9. uri Mladost : Tržič. Ob 10.45 Mladost : Tržič (pionirji), obakrat na igrišču Mladosti.

Tržič — Ob 14. uri Tržič B : Prešeren.

Šenčur — Ob 9. uri Svoboda : TVD Škofja Loka, ob 10.45 uri TVD Škofja Loka (pionirji).

NAMIZNI TENIS

Kranj — Športno društvo Mladost prireja v Stražišču v prostorih TVD Partizan ekipno namiznoteniško prvenstvo Gorenjske.

SMUČANJE

Jezersko — Triglav iz Kranja prireja na Češki koči smučarske slalom tekme, s startom ob 12. uri.

OSTALO

Kranj — Danes ob 20. uri priredi Koroški akademski oktet »Večer narodnih in umetnih pesmi«, in sicer v dvorani Prešernovega gledališča. V nedeljo ob 10. uri bo »Ura pravljic«, popoldne ob 16. uri pa I. B. Priestleyev »Inšpektor na obisku«.

Cerklje — V Prosvetnem domu bodo danes ob 20. uri gostovali člani dramske sekcije Prešernovega gledališča iz Kranja s Priestleyevo igro v treh dejanjih »Inšpektor na obisku«.

Ljubno — Turistično društvo Posavec prireja v domu Partizana v Ljubnem jutri ob 15. uri tradicionalno veselo martinovanje z bogatim srečolovom. — Za prijetno razvedrilo in ples bo poskrbel Kvintet Lancovo. Prireditev bo ob vsakem vremenu.

Besnica — Tudi v gostilni »Besnica« bodo pripravili veselo martinovanje, na katerem bodo igrali »Domači fantje«.

ZVEDELI SMO...

● V Češki koči na Jezerskem, ki je v upravi tamkajšnjega Planinskega društva, je bilo letos rekordno število planincev, in sicer okoli 2000. V letošnjem letu je bilo tudi za 50 odstotkov več prenočitev kot prejšnja leta. Z ureditvijo žičnice vlačilke se bo obisk prav gotovo še povečal.

● Nižješolci 8. razreda šole heroja »Grajzerja« iz Tržiča so minulo soboto pričeli s praktičnim delom v Bombažni predilnici in tkalnici v Tržiču. Delali bodo vsako tretjo soboto po 8 uri. Denar, ki ga bodo prislužili, pa bodo porabili za 12-dnevni izlet po Jugoslaviji ob zaključku šolskega leta.

● Za praznovanje državnega praznika, 29. novembra, se v Škofji Loki že skrbno pripravljajo. Tu bo tudi osrednja akademija, na kateri bo nastopala šolska mladina. Več slavnostnih prireditev bo po vsej Poljanski dolini, v Gorenji vasi, v Trebiji itd.

● V ponedeljek, 14. novembra zvečer, bodo v Tržiču v kino dvorani prvič gostovali člani ljubljanske Opere z Donizzetijevo opero »Don Pasquale«.

● Prosvetno društvo na Jezerskem se že pripravlja na uprizoritev dramskega dela, s katerim nameravajo gostovati v sosednji Avstriji, in sicer v Železni Kapli. Tamkajšnji igralci pa bi jim potem obisk vrnili. Ta medsebojna gostovanja, s katerimi želijo s Slovenci onstran meje navezati tesnejše stike, bodo verjetno v februarju prihodnjega leta.

● Na osemletki v Dupljah so se učenci polnoštevilno udeležili prve velike vzgojne akcije »Na cesti nisi sam«. Pred strokovno komisijo AMD Kranj so pred kratkim delali izpite za pionirsko značko in diplomo Kolesarja. Od 240 učencev jih je uspešno opravilo izpite 128.

● V Škofji Loki bodo za občinski praznik, 18. december, otvorili novo tržnico z vsemi prodajalnami in pa trgovino Železnina, ki stoji poleg Transturista in jo grade delavci splošnega gradbenega podjetja Tehnik iz Škofje Loke.

NESREČE

NEUPOŠTEVANJE PREDNOSTI

V soboto, 5. novembra, je prišlo v Kranju do prometne nesreče, in sicer na mestu, kjer se križata Koroška in Kidričeva cesta. Prišlo je do trčenja med kolesarjem in osebnim avtom S 17642, ki ga je upravljal I. L. Kolesar namreč ni upošteval prednosti osebnega avtomobila in je pripeljal na cesto I. reda, ne da bi prej pogledal, če je ta prosta. Kolesar je dobil težje telesne poškodbe, in so ga morali takoj prepeljati v ljubljansko bolnišnico, aN avtomobilu pa je bilo za 10.000 dinarjev škode.

OKVARA NA MEHANIZMU

Na cesti I. reda v Gobovcih, na odcepu ceste v Podnart se je pripetila prometna nesreča, in sicer v nedeljo, 11. novembra ob 10.45. Trčila sta osebni avto DKW, ki ga je upravljal voznik M. R. in pa osebni avto Opel Record, ki ga je vozil nemški državljan O.K. — Do nesreče je prišlo zaradi okvare na krmilnem mehanizmu osebnega avta DKW. aN obeh vozilih je bilo za okrog 500.000 dinarjev škode. Telesnih poškodb ni bilo.

Invalidi proslavili 15-letnico ZVVI

Jesenice, 12. novembra — S šahovskim brzoturnirjem, ki je bil minuli ponedeljek in se ga je udeležilo 10 invalidov, so jeseniški invalidi pričeli s prireditvami, posvečenimi 15-letnici ZVVI. V sredo zvečer so imeli kegljaško tekmovanje, ki se ga je udeležilo 14 članov. Naslednji dan so imeli slavnostno sejo Občinskega odbora ZVVI, ki so se je udeležili številni predstavniki političnih organizacij in ljudske oblasti. V tem tednu so obdarili tudi nekaj socialno šibkih članov. Sinoči, v petek, 11. novembra, je bilo v dvorani Delavskega doma kulturna prireditev, ki jo je pripravila DPD Svoboda Jesenice. Nocoj, v soboto, 12. novembra, pa bo sprejel člane občinskega odbora ZVVI in nekaj težjih invalidov predsednik ObLO, Franc Treven.

k

Izberite najboljše športnike Gorenjske

Še imate čas za premislek. Do vključno 22. novembra pošljite na uredništvo »Glasa« lestvico najboljših športnikov Gorenjske. V naši anketi lahko sodelujejo vsi bralci »Glasa«. Za vaše sodelovanje smo pripravili 5 nagrad. Pet anketirancev, ki se bodo s svojimi desetoricami najbolj približali desetorici najboljših športnikov Gorenjske, ki jih bo dala končna anketa, bodo prejeli:

1. **nagrada:** ogled mednarodne nogometne tekme med Madžarsko in Jugoslavijo, ki bo 7. maja 1961;
2. **nagrada:** ogled evropskega prvenstva v košarki, ki bo v Beogradu ali Zagrebu;
3. **nagrada:** ogled državnega prvenstva v smučarskih skokih;
4. **nagrada:** ogled tekme v zvezni hokejski ligi na Jesenicah;
5. **nagrada:** ogled plavalnega dvoboja nekje ob morju, kjer bo nastopil kranjski Triglav.

Najboljši športnik Gorenjske za leto 1960 pa bo za »Dan republike« sprejel prehodni pokal »Glasa«. Letos bo prvič uredništvo »Glasa« objavilo tudi »strokovno« lestvico desetih najboljših športnikov Gorenjske, ki bo sestavljena iz predlogov, ki jih bodo dali športni dopisniki »Glasa« in nekateri gorenjski športni strokovnjaki.